

ЈП Национални парк Ђердап
Доњи Милановац, Краља Петра I број 14а
Матични број: 07360231
ПИБ: 100624453
Тел: 030/2150070

ДРУШТВО С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ

Национални парк ЂЕРДАП

Број 192

30. 03. 2026 год.

Доњи Милановац

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2025. ГОДИНУ

Доњи Милановац
Март 2026.

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Подручје Националног парка „Ђердап“ је први пут проглашено за национални парк 1974. године, када је Скупштина Социјалистичке Републике Србије на седници Већа удруженог рада одржаној 14. јуна 1974. године усвојила Закон о Националном парку „Ђердап“ који је објављен у „Сл. гласнику РС“ број 31/74.

Као Предузеће, Национални парк „Ђердап“ је основано 1989. године (Одлука о оснивању Предузећа за заштиту и развој Националног парка Ђердап, „Сл.гласник РС“ број 6/89) са циљем да обавља послове заштите културних добара, природних и других знаменитости на подручју Националног парка „Ђердап“.

Законом о националним парковима („Сл. гласник РС“ број 39/93), Предузеће за заштиту и развој Националног парка „Ђердап“ постаје Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ са седиштем у Доњем Милановцу (у даљем тексту Предузеће). Предузеће је основано на основу Закона о Националним парковима чл. 23. став 1. тачка 2. („Сл.гласник РС“ бр. 39/93), и регистровано код Окружног привредног суда Зајечар Решењем Фи - 3398/93 од 05.10.1993. год. и број рег. улошка 1 – 5562.

У Привредном суду Зајечар, 05.10.1993. године, извршена је пререгистрација и упис у судски регистар - Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац. Јавно предузеће "Национални парк Ђердап" из Доњег Милановца, (у даљем тексту: Предузеће), регистровано је код Агенције за привредне регистре, по решењу Агенције за привредне регистре бр. БД 23766/2005 дана 20.05.2005.године. **Предузеће је у 2026. години променило правну форму из јавног предузећа у друштво с ограниченом одговорношћу решењем Агенције за привредне регистре број БД 13588/2026 од 13.02.2026. године.**

Законом о националним парковима („Сл. гласник РС“, број 84/15 и 95/2018- др.закон), Национални парк „Ђердап“ је основан: „ради очувања објеката карстног рељефа и хидрографије, Ђердапске клисуре, кањона Бољетинске реке, кањона Брњице и др.; станишних типова: полидоминантних реликтних заједница, осиромашених реликтних заједница, шибљака, савремених и других типова шума (букове шуме, храстово-грабове шуме, термофилне и супра-медитеранске храстове шуме, мешовите термофилне шуме и обалске формације врба); станишта и популације дивље флоре, посебно копривића, ораха, мечје леске, јоргована, маклена, црног јасена, грабића, сребрне липе, кавкаске липе, Панчићевог маклена, медунца, златне папрати, божиковине, тисе, брекиње, дивље крушке, дивље трешње и др.; станишта и популације дивље фауне, посебно птица (црна рода, белорепан, орао змијар, патуљаста орао, орао кликташ, сури орао, соко, буљина и мали вранац), сисара (рис, европски јелен, дивља свиња, медвед, видра, шарени твор, дивокоза и срна) и риба (сом, кечига, смуђ, деверика, мрена, балкански вијун, лињак, караш, велики и мали вртенар и јегуља) и др.; културно-историјског наслеђа, нарочито Голубачког града, Лепенског Вира, Трајанове табле, Дијане Караташ и заштите и очувања спомен обележја и др. Подручје Националног парка „Ђердап“ простире се на територији општина: Голубац, Мајданпек и Кладово, у оквиру 17 катастарских општина: Голубац, Брњица, Добра, Бољетин, Мајданпек, Доњи Милановац, Мосна, Тополница, Голубиње, Мироч, Петрово Село, Текија, Нови Сип, Давидовац, Манастирица, Кладушница и Подвршка, укупне површине 63.786,48 ха, од чега је 45.454,87 ха у државној својини, а у приватној и другим облицима својине 18.331,60 ха, од чега је I степеном обухваћено 8,01%, II степеном 21,50% и III степеном 70,79% укупне површине“.

Основна делатност Предузећа је : 9104 - Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности. Јавно предузеће "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац, са потпуном одговорношћу, управља Националним парком „Ђердап“, спроводи режим заштите у Националном парку „Ђердап“, управља природним вредностима на подручју Националног парка „Ђердап“, грађевинским земљиштем које му је пренето на управљање и коришћење, објектима који служе управљању привредним вредностима, као и другим непокретностима које му се повери на управљање. Национални парк „Ђердап“ обавља и друге послове, под условом да не омета обављање основне делатности и то: услуге у газдовању шумама сопственицима шума и другим субјектима; производња, сакупљање, откуп, дорада и промет шумских плодова, лековитог биља, гљива , пужева; производња шумских сортимената; проиводња и промет живе дивљачи и меса од дивљачи; рибарство на рекама идр.

Предузеће је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. бр. 73/2019 и 44/2021), разврстано у средња правна лица.

Седиште предузећа је у ДОЊЕМ МИЛАНОВЦУ, улица Краља Петра 1 број 14а

Порески идентификациони број предузећа је 100624453.

Матични број предузећа је 07360231.

Просечан број запослених у 2024. години био је 94 (у 2023. години – 94).

ШИФРА ДЕЛАТНОСТИ: 9104

ПЕПДВ БРОЈ: 125532688

E-mail адреса је office@npdjerdap.rs . Интернет презентација је на адреси www.npdjerdap.rs.

Статутом Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац на који је Решењем о давању сагласности број 05 Број 110-9583/2017 од 06.10.2017. год., Оснивач дао сагласност, објављеном у („Сл. гласнику РС“, бр. 90/2017), уређено је управљање и органи управљања. Измене и допуне Статута усвојене су од стране Надзорног одбора дана 22.11.2022. године Одлуком о изменама и допунама Статута Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац број 4655/4 од 28.10.2022. године, на које је Оснивач Решењем о давању сагласности број 05 Број 110-10542/2022 од 15.12.2022. год. дао сагласност и које су објављене у „Сл. гласнику РС“, бр. 139/2022. Органи Јавног предузећа су:

Надзорни одбор:

Влада је Решењима у којима није утврђен рок на који су именовани именовала председника и чланове Надзорног одбора Предузећа и то:

1) за председника: **Слободанка Здравковић**, Решењем 24 број: 119-6231/2025 од 18. јуна 2025. („Сл. гласник РС“ бр.52/2025);

2) за чланове

- (1) др Мехо Махмутовић, доктор медицинских наука из Новог Пазара, Решењем 24 број: 119-9754/2017 од 6. октобра 2017. („Сл. гласник РС“ бр.90/2017);
- (2) Коста Галијаш, дипл. економиста, из Београда, Решењем 24 број: 119-8454/2023 од 14. септембра 2023.године („Сл. гласник РС“, бр. 79/2023);
- (3) Војислав Милошевић, дипл. економиста из Београда, независан члан, Решењем 24 број: 119-8454/2023 од 14. септембра 2023.године („Сл. гласник РС“, бр. 79/2023);
- (4) Саша Несторовић, дипл. инжењер шумарства, представник запослених, Решењем 24 број: 119-11181/2024 од 14. новембра 2024.године („Сл. гласник РС“, бр. 90/2024).

- **в.д. директора предузећа: Саша Јаносевић** (решењем 24 Број:119-3625/2022 од 05. маја 2022. године, („Сл. гласник РС“ бр. 54/2022) Влада је именовала Сашу Јаносевића за в.д. директора Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац. Обавештењем од 11.05.2023. године. Оснивач је обавештен да је период од годину дана од дана обављања функције вршиоца дужности директора истекао.

- Закон о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010 – испр., 14/2016, 95/2018- др.закон и 71/2021);
- Закон о накнадама за коришћење јавних добара („Сл. гласник РС“, бр. 95/2018, 49/2019, 86/2019-усклађени дин.изн., 156/20-усклађени дин.изн., 15/21 усклађени дин.изн., 15/2023-усклађени дин.изн., 92/2023, 120/2023-усклађени дин.изн. 99/2024-усклађени дин.изн)
- Закон о националним парковима („Сл. гласник РС“ бр. 84/2015 и 95/2018-др.закон);
- Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/2011, 99/2011 и 83/2014 – др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018. 91/2019, 109/2021 и 19/2025);
- Закон о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС“ број 30/2010, 93/2012, 89/15 и 95/2018-др.закон);
- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Сл. гласник РС“ број 135/2004, 8/2005-исправка, 41/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“ број 30/2010, 93/2012, 101/2016. 95/18 и 95/2018-др.закон);
- Правилник о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама, „Службени гласник РС“, број 122 од 12. децембра 2003, 145 од 29. децембра 2014 - др. Правилник;
- Закон о јавној својини („Сл. гласник РС“, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16-др. закон, 108/16, 113/17, 95/18, 153/2020 и 94/2024);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Сл. гласник РС“ број 128/2014 и 95/2018-др.закон);
- Закон о дивљачи и ловству („Сл. гласник РС“ број 18/2010, 95/2018-др.закон и 92/2023- др. закон);
- Закон о туризму („Сл. гласник РС“ бр. 17/2019);
- Закон о културним добрима („Сл.гласник РС“ број 71/1994, 52/2011 – др. закони, 99/2011 – др.закон, 6/20- др. Закон и 35/2021 – др. Закон, 129/2021-др.закон и 76/2023-др.закон);
- Закон о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017-одлука УС, 113/2017 и 95/2018- аутентично тумачење);
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“ број 93/12);
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“ број 68/15, 81/2016 – УС и 95/18);
- Закон о буџетском систему („Сл.гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010,101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014 и 68/2015 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/2019, 72/2019, 149/2020 118/2021, 118/2021-др.закон, 138/2022, 118/2021- др.закон, 92/2023 и 94/2024);
- Закон о буџету Републике Србије за 2024. годину („Сл. гласник РС“, бр. 92/2023 и 79/2024);

- Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02-испр., 23/03-испр., 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 63/06-испр. др. закона, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон, 53/10, 101/11, 2/12-испр., 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15-аутен. тумачење, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/2019 и 144/2020, 96/2021, 138/2022 и 94/2024);
- Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-одлука УС, 07/12-усклађ. дин. изн., 93/12, 114/12-одлука УС, 08/13-усклађ. дин. изн., 47/13, 48/13-испр., 108/13, 06/14-усклађ. дин. изн., 57/14, 68/14-др. закон, 05/15-усклађ. дин. изн., 112/15, 05/16-усклађ. дин. изн., 07/17-усклађ. дин. изн., 113/17, 07/18-усклађ. дин. изн., 95/18, 4/2019-усклађени дин.изн., 86/2019, 5/2020- усклађени дин.изн., 153/2020, 156/2020-усклађени дин.изн, 6/2021-усклађени дин.изн и 44/2021, 118/2021, 132/2021- усклађени дин.изн. и 10/2022 – усклађени дин. изн., 138/2022, 144/2022 - усклађени дин. изн., 6/2023 - усклађени дин. изн., 92/2023, 116/2023- усклађени дин. изн., 6/2024 - усклађени дин. изн., 94/2024, 101/2024- усклађени дин. изн.);
- Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20- усклађени износ дин.изн., 153/20, 118/21 и 94/24);
- Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12-усклађ. дин. изн., 8/13-усклађ. дин. изн., 47/13, 108/13, 6/14-усклађ. дин. изн., 57/14, 68/14- др. закон, 5/15-усклађ. дин. изн., 112/15, 5/16-усклађ. дин. изн., 7/17-усклађ. дин. изн., 113/17, 7/18-усклађ. дин. изн., 95/18, 4/2019-усклађени дин.изн., 86/2019 5/2020-усклађени дин.изн.,153/2020, 6/2021 -усклађени дин.изн.. 44/2021, 118/2021 и 10/2022 - усклађени дин. изн., 138/2022 , 6/2023 - усклађени дин. изн., 92/2023, 6/2024 - усклађени дин. изн., и 94/2024);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009 и 20/2015, 87/2018 и 87/2018-др. закони);
- Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл. гласник РС“, бр.119/2012, 68/2015, 113/2017, 91/2019 и 44/2021, 44/2021 - др. закон, 130/2021, 129/2021 - др. закон и 138/2022);
- Закон о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр. 68/2015 и 79/2015-испр.);
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Ђердап“ („Сл. гласник РС“, бр. 117/2022)
- Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање идодатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС“, бр.159/2020 и 116/2023);
- Правилник о облику и садржини шумског жига, обрасцу пропратнице, односно отпремнице, условима и начину жигосања посеченог дрвета, начину вођења евиденције и начину жигосања, односно обележавања четинарских стабала намењених за новогодишње и друге празнике („Сл. гласник РС“ број 93/2016);
- Правилник о вредности дневне, вишедневне и годишње дозволе за рекреативни риболов за 2024. годину („Сл. гласник РС“ број 77/2023);
- Правилник о начину, алатима и средствима којима се обавља привредни риболов, као и начину, алатима, опреми и средствима којима се обавља рекреативни риболов („Сл. гласник РС“ број 34/2018);
- Правилник о начину одређивања и висини накнаде штете нанете рибљем фонду („Сл. гласник РС“ број 3/2016);
- Правилник о начину и поступању буџетске инспекције у вршењу надзора над спровођењем Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Сл. гласник РС“, бр.78/2019, 13/2023);
- Правилник о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 36/2016, 131/2021);
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Јавног предузећа „Национални парк Ђердап" Доњи Милановац бр. 4546 од 30.10.2018.г.(Сагласност Министарства заштите животне средине број: 110-00-119/2018-04од 30.11.2018.);
- Правилник о рачуноводству Јавног предузећа „Национални парк Ђердап" Доњи Милановац који је донет 16.10.2021. године и усвојен од стране Надзорног одбора под бројем 4328/3 од 16.10.2021. године;
- Правилник о рачуноводственим политикама у складу са међународним рачуноводственим стандардима, односно међународним стандардима финансијског извештавања Јавног предузећа „Национални парк Ђердап" Доњи Милановац који је донет 28.10.2021. године и усвојен од стране Надзорног одбора под бројем 4639/21 од 16.10.2021. године;
- Правилник о безбедности и здрављу на раду Јавног предузећа „Национални парк Ђердап" Доњи Милановац бр. 1878/6 од 29.04.2015. године;
- Правилник о поклонима запослених у Јавном предузећу „Национални парк Ђердап" Доњи Милановац бр. 5139 од 30.11.2017. године;

- Правилник о коришћењу службених станова Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац бр.3007 од 30.07.2018. године;
- Правилник о условима и начину коришћења службених возила у Јавном предузећу „Национални парк Ђердап“ бр. 3864 од 28.07.2020. године;
- Наредба о мерама за одржавање и заштиту рибљег фонда („Сл. гласник РС“ број 56/2015, 94/2018);
- Одлука о критеријумима и мерилима за утврђивање висине накнада за рад у надзорним одборима јавних предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 102/2016);
- Статут Јавног предузећа Национални парк „Ђердап“ Доњи Милановац (Решење о давању сагласности објављено у „Сл. гласнику РС“, бр. 139/2022)

Закључком Владе бр 05 Број 11-1821/2022 од 3. марта 2022. године прихваћен је Колективни уговор за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, који је у име Владе, потписао овлашћени представник Министарства заштите животне средине, под бројем 112-07-35/2020-04 од 21.03.2022. године, уз потпис и сагласност свих репрезентативних синдиката. Колективни уговор за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, потписан од стране свих овлашћених представника, ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Предузећа, а објављен је 22.03.2022. године под бројем 1449/1 од 22.03.2022. године. У току 2024. године склопљен је Анкса бр. II Колективног уговора ЈП „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац број 1723 од 14.03.2024.године, а ступио је на снагу осам дана од објављивања на огласној табли. Примањује се од јануарске зараде за 2024. Годину. Анексом бр. III Колективног уговора ЈП „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац број 880 који је ступио на снагу 05.03.2025. године, а утврђена основица за обрачун и исплату зарада је у износу од 24.483,83 динара, односно 34.927 динара са припадајућим порезом и доприносима.

- Одлука о накнадама за коришћење заштићеног подручја Национални парк „Ђердап“,
- Годишњи Програм управљања националним парком,
- Средњорочни Програм управљања рибарским подручјем Националног парка „Ђердап“,
- Годишњи Програм управљања рибарским подручјем Националног парка „Ђердап“,
- Општа основа за газдовање шумама за Национални парк „Ђердап“,
- Посебне основе за газдовање шумама,
- Ловна основа
- Програм пословања Националног парка Ђердап

Јавно предузеће у оквиру заштите и унапређивања природних вредности Националног парка „Ђердап“, обавља послове:

- спречавање активности које могу нарушити основна обележја и друга својства Националног парка,
- заштита, очување и унапређење биogeографских обележја подручја, екосистема и разноврсности изворне флоре и фауне, генетског фонда и његовог обнављања (обнављањем потенцијалне вегетације и поновним уношењем врста флоре и фауне које су живеле на подручју Националног парка, издавањем и узгајањем семенских објеката, формирањем семенских плантажа), репрезентативних биолошких, геоморфолошких, геолошких, хидрографских и пејзажних обележја, репрезентативних облика етнолошког наслеђа и других културно историјских вредности,
- научно-истраживачка активност,
- културно-образовна активност,
- презентација и популаризација вредности Националног парка,
- уређивање подручја и изградња објеката у сврхе очувања, обнављања и унапређивања природних и културно-историјских вредности и њихове презентације, као и санације и ревитализације угрожених делова,
- успостављање и развој туристичких, рекреативних и других развојних функција у коришћењу природних и културно-историјских вредности, стручни послови:
 - газдовање шумама,
 - заштита, гајење, унапређивање и коришћење ловне и риболовне фауне,
 - управљање грађевинским земљиштем које му је пренето на коришћење,
 - организовање истраживања у области заштите и развоја Националног парка,
 - презентација и популаризација Националног парка и његових природних вредности и културних добара
 - пројектовање, изградња и одржавање објеката који су у функцији заштите, унапређивања и презентације природних вредности и културних добара.
- Други послови: услуге у газдовању шумама сопственицима шума и другим субјектима, производња, сакупљање, откуп, дорада, и промет шумских плодова, лековитог биља, гљива, делова биљака, пужева и др.; производња шумских сортимената, гајење, одржавање и обнова шума, производња шумског семена, садног материјала и подизање нових шума и засада, производња семена и садног материјала за те потребе, услуге организације и посредовања у организацији путовања, излета, екскурзија и других туристичких аранжмана у земљи и иностранству, посредовање и смештај туриста, мењачку послови у вршењу угоститељских и туристичких услуга, туристички и угоститељски послови (организовање лова, риболова, посредовање и агенцијски послови у ловном туризму) и др.;

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту "Закон", објављен у "Сл. гласник РС", бр. 73/2019 и 44/2021), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом. Друштво, као средње правно лице, у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и презентацију финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење међународних рачуноводствених стандарда ("ИФРИЦ"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор"), чији је превод утврдило и објавило Министарство надлежно за послове финансија.

На основу члана 3. ст. 1. и 2. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 73/2019 и 44/2021 - даље: Закон), Министар финансија је донео Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) („Сл. гласник РС“, бр. 123/2020 - даље: Решење). Решење је објављено 13. октобра 2020. године, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Сл. гласнику РС", односно 21. октобра 2020. године. У складу са Решењем, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања (даље: МРС/МСФИ) примењују се почев од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, док је ранија примена на финансијске извештаје који се састављају на дан 31. децембра 2020. године могућа уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје.

Претходно Решење о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ) („Сл. гласник РС“, бр. 92/2019 - даље: претходно решење) Министра финансија број 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године ставља се ван снаге, осим у случају примене тог решења приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембра 2020. године.

Приложени финансијски извештаји су састављени у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС бр. 89/2020). С обзиром на напред наведено и на то да поједина законска и подзаконска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводству динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на реалност и објективност приложених финансијских извештаја. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“.

Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода, обелодањени су у напомени 2.2. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени обелодањени су у напомени 2.3. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису у примени, обелодањени су у напомени 2.4.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

У складу са Законом, финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2.2. Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у претходним периодима и текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредност и ризика ликвидности (ревидиран марта 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене различитих стандарда и тумачења резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, ИФРИЦ 16) првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена ИФРИЦ на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);

- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“: Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године);
- Измене ИФРИЦ 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- ИФРИЦ 18 „Преноси средстава од купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године);
- „Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године“ што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Ограничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МРС 24 „Обелодањивања повезаних страна“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године);
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, ИФРИЦ 13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне ИФРИЦ 14 „МРС 19 – Ограничење средстава дефинисаних примања, захтеви за минималним финансирањем и њихова интеракција“ Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- ИФРИЦ 19 „Поништавање финансијских обавеза са инструментима капитала“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Пренос финансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године);
- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године);
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничке инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања“ – Државни кредити по каматној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивања“ – Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);

- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године).
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: Презентација“ – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
- Допуне МРС 36 – „Умањење вредности имовине“ Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
- Допуне МРС 19 „Примања запослених“ – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“ – Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 38 „Нематеријална имовина“ - Тумачење прихваћених метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 41 „Пољопривреда“ - Пољопривреда – индустријске биљке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ - Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ - Инвестициона друштва: Примена изузетака од консолидације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Иницијатива за обелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Допуне и измене различитих стандарда „Побољшања МСФИ“ (за период од 2012. до 2014. године), која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МРС 19 и МРС 34) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године).
- Измене и допуне МРС 7 „Извештај о новчаним токовима“ – захтев за обелодањивањима која корисноцима извештаја омогућавају процену промена обавеза које произилазе из активности финансирања (на снази од 1. јануара 2017. године).
- Појашњења везана за МРС 12 „Порез на добит“ која имају за циљ смањење разноликости у пракси када су у питању одложена пореска средства која произилазе из нереализованих губитака (на снази од 1. јануара 2017. године).
- Измене ИФРС 12 – Обелодањивања у учешћима у другим ентитетима (на снази од 1. јануара 2017. године).
- МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – допуна која се односи на појашњења када једна страна стиче контролу претходном заједничком подухвату. Промена ступа на снагу за пословне комбинације чији је датум куповине на дан или након првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тога. Може бити у супротности са изменама МСФИ 11.
- ИФРИЦ 23 – Тумачење везано за МРС 12. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2019. године, али је дозвољена ранија примена.
- Појашњења везана за МСФИ 11. која се односе на трансакције у којима ентитет добија заједничку контролу на или након почетка првог годишњег периода извештавања који почиње 1. јануара 2019. године или након тог датума. Ово може бити у супротности са МСФИ 3.

- Годишња побољшања за период од 2014. до 2016. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 28) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
 - Допуне МСФИ 2 „Плаћања акцијама” – појашњења како евидентирати одређене врсте трансакција плаћања акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
 - Допуне МСФИ 4 „Уговори о осигурању” – измене повезане са имплементацијом МСФИ 9 ‘Финансијски инструменти’ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
 - Допуне МРС 40 „Инвестиционе некретнине” – појашњење принципа класификације инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
 - Допуне ИФРС 9 „Финансијски инструменти” – дефинисање услова за одмеравање финансијских средстава по амортизованој вредности или по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
 - Допуне МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – појашњења о евидентирању дугорочних улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
 - Годишња побољшања за период од 2015. до 2017. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12, ИАС 23) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
 - Допуне МРС 19 „Примања запослених” – дефинисање начина обрачуна планова дефинисаних примања запослених када у току извештајног периода дође до измене, ограничења или поравнања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).
 - МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења” - на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године.
 - ИФРИЦ 20 „Трошкови уклањања откритке у производној фази површинског копа“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
 - ИФРИЦ 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године).
 - ИФРИЦ 22 – Ово тумачење се односи на девизне трансакције када ентитет признаје немонетарно средство или немонетарну обавезу по основу плаћања или примања аванса, пре него што ентитет призна односно средство, трошак или приход, после чега се то немонетарно средство или обавеза поновно признаје. Тумачење ступа на снагу на дан или након 1. јануара 2018. године, али је дозвољена ранија примена.
 - МСФИ 9 „Финансијски инструменти” и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање”, у вези са класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминира постојеће категорије из МРС 39 - средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потраживања. МСФИ 9 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).
- У складу са МСФИ 9, финансијска средства ће се класификовати у једну од две наведене категорије приликом почетног признавања: финансијска средства вреднована по амортизованом трошку или финансијска средства вреднована по фер вредности. Финансијско средство ће се признавати по амортизованом трошку ако следећа два критеријума буду задовољена: средства се односе на пословни модел чији је циљ да се наплаћују уговорени новчани токови и уговорени услови пружају основ за наплату на одређене датуме новчаних токова који су искључиво наплата главнице и камате на преосталу главницу. Сва остала средства ће се вредновати по фер вредности. Добити и губити по основу вредновања финансијских средстава по фер вредности ће се признавати у билансу успеха, изузев за улагања у инструменте капитала са којима се не тргује, где МСФИ 9 допушта, при иницијалном признавању, касније непроменљиви избор да се све промене фер вредности признају у оквиру осталих добитака и губитака у извештају о укупном резултату. Износ који тако буде признат у оквиру извештаја о укупном резултату неће моћи касније да се призна у билансу успеха.
- МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима”, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи”, МРС 11 „Уговори о изградњи”, ИФРИЦ 13 „Програми лојалности клијената”, ИФРИЦ 15 „Споразуми за изградњу некретнина” и ИФРИЦ 18 „Преноси средстава од купаца” и СИЦ – 31 „Приходи – трансакције размене које укључују услуге оглашавања”. МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године, уз дозвољену ранију примену (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).
 - МСФИ 16 „Лизинг”, који дефинише начин признавања, мерења, презентацију и обелодањивање лизинга. МСФИ 16 замењује Међународни рачуноводствени стандард - МРС 17 „Лизинг”, Тумачење – ИФРИЦ 4 „Одређивање да ли уговор садржи елементе лизинга”, Тумачење – СИЦ 15 „Оперативни лизинг – подстицаји”, Тумачење – СИЦ 27 „Процене суштине трансакција које укључују правни облик лизинга”. Прва примена МСФИ 16 је почев од финансијских извештаја за 2021. годину, док је ранија примена дозвољена уз услов примене и МСФИ 15.

2.3. Објављени стандарди и тумачења на снази у претходном и текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени

На дан објављивања ових финансијских извештаја, доле наведени стандарди и измене стандарда су били издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, а следећа тумачења била су објављена од стране Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања, али нису званично усвојена у Републици Србији:

- Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – допуна која се односи на појашњења да ли трансакција треба да буде обухваћена као пословна комбинација или стицање имовине (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ и МРС 8 „Промене рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“ – допуне прецизирају дефиницију материјалности у МРС 1, појашњавају дефиницију материјалности и њену примену, побољшавањем формулације и усклађивањем дефиниције у МСФИ и другим публикацијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).
- Ревидирани Концептуални оквир за финансијско извештавање- ревидираним Концептуалним оквиром утврђује се: циљ финансијског извештавања опште намене, квалитативне карактеристике корисних финансијских информација, опис извештајног ентитета и ограничења, дефиниције средстава, обавеза, капитала, прихода и расхода и додатне смернице, критеријуми за признавање средства и обавезе у финансијским извештајима и смернице за престанак признавања, концепти и смернице за презентацију и обелодањивање, концепт одржања капитала (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).
- Допуне МСФИ 7, МСФИ 9 и МРС 39- допуна се односи на модификацију неких специфичних захтева рачуноводства хеџинга како би се обезбедило ослобађање од потенцијалних ефеката неизвесности изазваних бенчмарк реформом каматне стопе (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2020. године).
- Реформа референтне каматне стопе – фаза 2- (МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7) стандард допуњује наведене стандарде како би помогао субјектима да корисницима финансијских извештаја пружи корисне информације о ефектима реформе референтне вредности каматних стопа на финансијске извештаје тих ентитета (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2021 године).
- Допуне МСФИ 16 „Закуп“ – COVID 19 уступци- допуна омогућава практично изузеће закупцима да не процењују да ли су уступци који се јављају као директна последица COVID 19 и који испуњавају дефинисане услове модификације лизинга већ да исте не третирају као модификацију лизинга (на снази за годишње периоде који почињу након 01. априла 2021. године).
- Допуне МСФИ 4, МСФИ 7, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 39- допуна треба да обезбеди помоћ ентитетима како би корисницима финансијских извештаја пружили корисне информације о ефектима бенчмарк реформе каматне стопе на њихове финансијске извештаје (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2021. године).
- Допуне МРС 37 „– трошкови испуњења уговора- МРС 37 је измењен да би се прецизирали трошкови за испуњење уговора које организација укључује приликом процене да ли ће уговор стварати губитке укључује и инкременталне трошкове и алокацију општих трошкова у вези са тим уговором (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“- допуна захтева да ентитет приходе од продаје ставки произведених током припреме некретнине, постројења и опреме за намеравању употребу и повезане трошкове призна као приход или расход, уместо да по основу примљених износа умањи набавну вредност основног средства (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).
- Допуне МСФИ 3 „Пословне комбинације“- допуна се односи на усклађивање са ревидираним Концептуалним оквиром за финансијско извештавање без измена рачуноводствених захтева за пословне комбинације (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2022. године).
- Годишња побољшања за период од 2018. до 2020. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41) (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).
- МСФИ 17 – замењује МСФИ 4 - МСФИ 17 дефинише принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање уговора о осигурању. Такође захтева да се слични принципи примењују на уговоре о реосигурању и уговоре о улагањима са издатим карактеристикама дискреционог учешћа. Циљ је да се осигура да субјекти дају релевантне информације на начин који верно представља те уговоре. Ове информације дају основу корисницима финансијских извештаја да процене ефекат који уговори о осигурању имају на финансијски положај и резултат организације (примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године).
- МСФИ 17 – Почетна примена МСФИ 17 и МСФИ 9 – Упоредне информације- Овај амандман ажурира МСФИ 17 и релевантан је када друштво усвоји МСФИ 17 и МСФИ 9 по први пут на исти датум. Додаје опцију транзиције која се назива „преклапање класификације“ која се односи на упоредне информације о финансијским средствима. Ово је релевантно када је друштво одлучило да не прерачуна упоредне информације за прелазак на МСФИ 9. Примена ове опције преласка омогућава друштву да представи упоредне информације о таквим финансијским средствима као да су примењени захтеви за класификацију и мерење МСФИ 9. Ово омогућава осигуравачима да смање потенцијално значајне рачуноводствене неусклађености између финансијске имовине и обавеза из уговора о осигурању у упоредном периоду- примена на финансијске извештаје који почињу након 1. јануара 2023. године.
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“- Обелодањивање рачуноводствених политика. Овим амандманом се уноси мање измене у референцама на рачуноводствене политике, тако да би оне требале да буду материјалне рачуноводствене политике, уместо значајне рачуноводствене политике и даље појашњава шта је рачуноводствена процена у следећим случајевима: МСФИ 7, да појасни да се очекује да ће информације о основама мерења за финансијске инструментне бити материјалне за финансијске извештаје ентитета; МРС 1, да захтева од ентитета да обелодане своје материјалне информације о рачуноводственим политикама, а не значајне рачуноводствене политике; МРС 34, да идентификује материјалне

информације о рачуноводственој политици као компоненту комплетног скупа финансијских извештаја, а не као значајне рачуноводствене политике; Изјава о пракси 2, да пружи смернице о томе како применити концепт материјалности на обелодањивања рачуноводствених политика (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2023. године).

- Допуне МРС 8 дефиниција рачуноводствених процена- измена МРС 8 у циљу појашњења да су рачуноводствене процене новчани износи у финансијским извештајима који су подложни несигурности одмеравања и такође појашњава како ентитети треба да разликују промене у рачуноводственим политикама и промене рачуноводствених процена. Овај амандман ће се примењивати проспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године);

- Допуне МРС 12- Одложени порез који се односи на средства и обавезе по основу једне трансакције - овај стандард мења МРС 12 како би се појаснило рачуноводство одложеног пореза на трансакције које у време трансакције доводе до једнаких опорезивих и одбитних привремених разлика) (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године).

- Допуне МРС 12- Међународна пореска реформа – Pillar Two Модел Рулес- Измене обезбеђују привремено изузеће од захтева за признавањем одложених пореских средстава и обавеза које проистичу из Pillar TWO пореза на добит, и уместо тога захтевају циљана обелодањивања за субјекте на које утиче. (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2023 године);

- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“- Класификација обавеза као краткорочних и дугорочних- допуна треба да разјасни захтеве за презентацијом обавеза као краткорочних и дугорочних обавеза (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2024. године);

- Допуна МРС 1 Презентација финансијских извештаја“- Дугорочне обавезе са клаузулом - допуном се мења МРС 1 како би се појаснила презентација обавеза у Извештају о финансијском положају као краткорочних и дугорочних. Према овим изменама, уговорне клаузуле које треба испунити након датума извештавања не утичу на класификацију дуга као краткорочног или дугорочног. Уместо тога, амандмани захтевају од ентитета да обелодани информације о овим клаузулама у Напоменама уз финансијске извештаје. Амандман може бити превремено усвојен и у случају превременог усвајања, допуне које се односе на *Класификацију обавеза као краткорочних и дугорочних*, мора бити усвојена на ранији датум или на датум ове измене (на снази за годишње периоде који почињу након 01. јануара 2024. године);

- Допуне МСФИ 16 „Лизинг“- Лизинг обавеза у Сале анд Леасебацк трансакцијама- овим амандманом се ажурира МСФИ 16 како би се разјаснило да се захтеви за имовину са правом коришћења и лизинг обавезе у МСФИ 16 примењују на сале-анд-леасе бацк трансакције након почетног признавања. Такође појашњава да ће „плаћања закупнине“ бити одређена на такав начин да продавац-закупац не признаје добитак или губитак који се односи на имовину са правом коришћења коју задржава продавац-закупац. Овај амандман се примењује ретроспективно (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2024 године);

- Допуне МРС 7 и МСФИ 7- Аранжмани за финансирање добављача- Ове измене МРС 7 и МСФИ 7 захтевају од ентитета да обезбеде додатна обелодањивања о њиховом коришћењу финансијских аранжмана добављача и обезбеде да корисници имају информације које ће им омогућити да процене: а) како аранжман финансирања добављача утиче на токове готовине и обавезе ентитета и б) утицај који аранжмани финансирања добављача имају на ризик ликвидности. Обелодањивања МРС 7 нису обавезна за упоредни период (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1 јануара 2024 године);

- Допуне МРС 21- Немогућност утврђивања курса- Овај амандман ажурира МРС 21 да захтева од ентитета да примењују конзистентан приступ у процени да ли је валута заменљива и како да процене девизни курс ако није. Потребна су и додатна обелодањивања о томе како се процењује девизни курс. Постоје и последичне измене МСФИ 1. Упоредни период није прерачунат за овај амандман (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1. јануара 2025. године).

2.4. Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан издавања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу:

- Годишња побољшања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године)- издање 11:

- МСФИ 1 Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања- мање измене и допуне унакрних референци за рачуноводство заштите од стране оних који их први пут примењују;

- МСФИ 10 Консолидовани финансијски извештаји- пружање додатних смерница за одређивање шта представља „де фацто агента“;

- МСФИ 7 Финансијски инструменти: Обелодањивање - промена формулације око потребе да се обелодањују добици или губици који настају престанком признавања када мерење фер вредности укључује неуочљиве улазне податке. Смернице за примену које прате МСФИ 7 су такође ажуриране у погледу обелодањивања одложених разлика између фер вредности и трансакционих цена и смерница о обелодањивању кредитног ризика;

- МСФИ 9 Финансијски инструменти -две мање измене појашњавају како прималац лизинга обрачунава престанак признавања потраживања по закупу, и измењена формулација која појашњава да се потраживања од купаца признају у износу утврђеном применом захтева МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима;

- МРС 7 Извештај о новчаним токовима мање измене око термина трошка у односу на мерење улагања у придружена предузећа и заједничка улагања.

- МСФИ 18 Презентација и обелодањивање финансијских извештаја- нови стандард уводи три кључне промене: Биланс успеха ће бити подељен на три сегмента, оперативни, инвестициони и финансијски, слично изгледу Извештаја о токовима готовине, Мере учинка менаџмента, које ентитет користи у другим комуникацијама, сада морају бити укључене у Напомене уз финансијске извештаје укључујући усаглашавање са најприближнијим еквивалентним мерама МСФИ, дате су додатне смернице о томе како да се агрегирају и раздвоје информације у финансијским извештајима и напоменама како би се корисницима пружиле детаљније и корисније информације. Стандард ће заменити МРС 1 Презентација финансијских извештаја. МСФИ 18 се примењује ретроспективно са прерачунавањем упоредног периода (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године);

- МСФИ 19 Зависни ентитети без јавне одговорности: Обелодањивања је добровољни стандард који неће бити потребан да би се тврдила усклађеност са МСФИ рачуноводственим стандардима. Зависни ентитети без јавне одговорности, које испуњавају специфичне критеријуме, могу применити овај стандард који предвиђа смањене захтеве за обелодањивањем уместо захтева за обелодањивањем других рачуноводствених стандарда МСФИ. И даље ће се захтевати да се примењују критеријуми за признавање и мерење других стандарда (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године);

- Допуне МСФИ 19 Naknadne („catch-up“) измене ИФРС 19 – Зависна друштва без јавне одговорности: Обелодањивања: Ове измене обезбеђују умањене захтеве за обелодањивање за све нове или измењене МСФИ/ИФРС рачуноводствене стандарде који су издати у периоду од фебруара 2021. до маја 2024. године, укључујући ИФРС 18, аранжмане финансирања добављача, непостојање могућности размене валута, модел правила другог стуба (Pillar Two), класификацију и мерење финансијских инструмената и дугорочне обавезе са ковенантима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2027. године);

- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“- допуна појашњава рачуноводствени третман продаје или улога имовине између инвеститора и његових придружених ентитета или заједничких подухвата. Измене захтевају да се: Целокупан добитак или губитак признаје се када трансакција обухвата пословни субјект (*business*), без обзира на то да ли је тај субјект организован као зависни ентитет или не и делимичан добитак или губитак признаје се када трансакција обухвата имовину која не представља пословни субјект, чак и ако је та имовина део зависног ентитета (одложено док ИАСБ не комплетира истраживање на *equity* методи).

- Допуне МСФИ 9 и МСФИ 7- Уговори који се односе на електричну енергију зависну од природних извора. Ове измене ажурирају стандарде МСФИ 9 – Финансијски инструменти и МСФИ 7 – Објављивање података о финансијским инструментима, са циљем да се субјектима омогући квалитетније извештавање о финансијским ефектима уговора о електричној енергији који зависи од природних извора, а који су често структурисани као уговори о откупу електричне енергије (*power purchase agreements – PPA*). Измене појашњавају примену изузетка који се односи на „властиту потрошњу“ (*own use exemption*), омогућавају примену рачуноводства заштите од ризика (*hedge accounting*) ако се ови уговори користе у сврху хеџинга, уводе додатне захтеве за објављивање, који се односе на финансијске ефекте и ризике које ови уговори имају на субјект. Измене се примењују ретроактивно, али није обавезно поновно исказивање података за претходне периоде; уместо тога, ефекти се евидентирају као прилагођавање почетног износа нераспоредене добити. Захтеви у вези са рачуноводством хеџинга могу се применити искључиво проспективно, и то само на заштите које су означене након усвајања ових измена (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године).

- Допуне МСФИ 9 и МСФИ 7- Измене у класификацији и мерењу финансијских инструмената. Ове измене ажурирају стандарде МСФИ 9 – Финансијски инструменти и МСФИ 7 – Објављивање података о финансијским инструментима, као резултат постимплементационе провере примене МСФИ 9. Измене се односе на следеће аспекте: тренутак укидања признавања обавеза када се оне измирују путем електронског платног система, начин оцењивања уговорених карактеристика новчаних токова финансијске имовине, укључујући и инструменте са карактеристикама повезаним са заштитом животне средине, друштвеним питањима и управљањем (ЕСГ карактеристикама). Поред наведеног, измењени су и захтеви у вези са објављивањем података о: улагањима у капиталне инструменте који су класификовани по фер вредности кроз остали резултат (*fair value through other comprehensive income*), и финансијским инструментима са зависним (контингентним) карактеристикама, које нису директно повезане са основним кредитним ризицима и трошковима позајмљивања. Измена се примењује ретроактивно, уз прилагођавање почетног износа задржане добити, али претходни упоредни период се не преправља (на снази за годишње извештаје који почињу на дан или након 1. јануара 2026. године).

Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020).

Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру прописана је Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/2020 - у даљем тексту: Правилник о контном оквиру).

Према Закону о рачуноводству, финансијски извештаји обухватају: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о токовима готовине, извештај о променама на капиталу и напомене уз финансијске извештаје.

Друштво је у састављању ових финансијских извештаја применило рачуноводствене политике обелодањене у Напомени 3, које су засноване на важећим рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије.

2.5. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји Предузећа на дан и за годину која се завршава на дан 31.12.2024. године, који су били предмет независне ревизије.

2.6. Наставак пословања

Финансијски извештаји Друштва за годину завршену на дан 31.12.2024. године су састављени по начелу сталности пословања.

Рачуноводствена начела

При састављању финансијских извештаја Друштва уважена су следећа начела:

- Начело сталности,
- Начело доследности,
- Начело опрезности,
- Начело суштине изнад форме,
- Начело узрочности прихода и расхода и
- Начело појединачног процењивања.

Уважавањем **начела сталности**, финансијски извештаји се састављају под претпоставком да имовински, финансијски и приносни положај Друштва, као и економска политика земље и економске прилике у окружењу, омогућавају пословање у неограничено дугом року („Going Concern“ принцип).

Начело доследности подразумева да се начин процењивања стања и промена на имовини, обавезама, капиталу, приходима, расходима и резултату пословања, то јест да се начин процењивања билансних позиција Друштва, не мења у дужем временском раздобљу. Ако, на пример, због усаглашавања са законском регулативом, до промене ипак дође, образлаже се разлог промене, а ефекат промене се исказује сходно захтевима из професионалне регулативе везаним за промену начина процењивања.

Начело опрезности подразумева укључивање одређеног нивоа опреза при састављању финансијских извештаја Друштва, које треба да резултира да имовина и приходи нису прецењени, а да обавезе и трошкови нису потцењени. Међутим, уважавање начела опрезности не треба разумети на начин свесног, нералног умањења прихода и капитала Друштва; то јест свесног, нералног увећања расхода и обавеза Друштва. Наиме, у Оквиру је потенцирано да уважавање начела опрезности не сме да има за последицу значајно стварање скривених резерви, намерно умањење имовине или прихода, или намерно преувеличавање обавеза или трошкова, јер у том случају финансијски извештаји не би били неутрални и, стога, не би били поуздани.

Начело суштине изнад форме подразумева да при евидентирању трансакција Друштва, а тиме, последично, и при састављању финансијских извештаја, рачуноводствено обухватање треба да се врши у складу са суштином трансакција и њиховом економском реалношћу, а не само на основу њиховог правног облика.

Уважавањем **начела узрочности** прихода и расхода, признавање ефекта трансакција и других догађаја у Друштву није везано за моменат када се готовина или готовински еквиваленти, по основу тих трансакција и догађаја, приме или исплате, већ се везују за моменат када се догоде. Таквим приступом омогућено је да се корисници финансијских извештаја не информису само о прошлим трансакцијама Друштва које су проузроковале исплату и примања готовине, већ и обавезама Друштва да исплати готовину у будућности, као и о ресурсима који представљају готовину које ће Друштво примити у будућности. Другим речима, уважавањем начела узрочности прихода и расхода обезбеђује се информисање о прошлим трансакцијама и другим догађајима на начин који је најупотребљивији за кориснике при доношењу економских одлука.

Начело појединачног процењивања подразумева да евентуална групна процењивања различитих билансних позиција Друштва (на пример, имовине или обавеза), ради рационализације, проистичу из њиховог појединачног процењивања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Коришћење процењивања

Састављање и приказивање финансијских извештаја у складу са МРС/МСФИ и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекте на износе исказане у финансијским извештајима и напоменама уз финансијске извештаје.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан биланса стања. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена, при чему се процене разматрају периодично.

Најзначајније процене односе се на утврђивање обезвређења финансијске и нефинансијске имовине, признавање одложених пореских средстава, утврђивање резервисања за судске спорове и дефинисање претпоставки неопходних за актуарски обрачун накнада запосленима по основу отпремнина, и исте су обелодањене у одговарајућим рачуноводственим политикама и/или напоменама уз финансијске извештаје.

2.2. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика и ефеката по основу курсне разлике

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа одмеравају се коришћењем валуте примарног економског окружења у коме Предузеће послује (функционална валута). Финансијски извештаји приказују се у хиљадама динара (РСД), који представља функционалну и извештајну валуту Предузећа.

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан биланса стања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног средњег девизног курса Народне банке Србије важећим на тај дан (Напомена 9). Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динарску противвредност применом званичних девизних курсева Народне банке Србије важећим на дан пословне промене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза исказаних у страним средствима плаћања и прерачуном трансакција у току године евидентирају се у билансу успеха, као финансијски приходи, односно финансијски расходи.

Позитивни и негативни ефекти уговорених девизних клаузула у вези потраживања и обавеза, настали применом уговореног курса, такође се исказују као део финансијских прихода, односно финансијских расхода.

2.3. Упоредни подаци

Упоредне податке чине финансијски извештаји Предузећа за 2024. годину, који су били предмет ревизије.

2.4. Пословни приходи

Основно начело стандарда који се бави овим пословним аспектом (МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима) је признавање прихода због преноса добара (робе, производа) и услуга купцима у износу који одражава накнаду коју Друштво (продавац) очекује да има право у замену за та добра и услуге.

Начелни принцип књиговодственог евидентирања је појединачно посматрање сваког засебног уговора. Осим начелног принципа, могуће је и:

- сужавање фокуса - један обрачун за више уговора; и
- проширење фокуса - више обрачуна за један уговор.

Различитост је основ за третман засебних обавеза извршења.

Да би се одређени уговор сматрао уговором са купцем неопходна је испуњеност следећих пет услова:

- стране у уговору су одобриле уговор (писмено, усмено или у складу са другом обавезујућом праксом) и обавезале се да испуне своје обавезе (уговор проузрокује остварива – извршна права и обавезе),,
- Друштво може идентификовати право сваке стране у контексту добра или услуге које се преносе,
- Друштво може идентификовати услове плаћања за добра или услуге које се преносе,
- садржина уговора је комерцијална и
- Друштво ће вероватно („вероватније него да неће“) наплатити накнаду на коју ће имати право за испоручена добра или услугу.

Када нису испуњени горе наведени услови, а Друштво прими накнаду (на пример, аванс), накнада се признаје као приход само ако је испуњен један од следећа два услова:

- Друштво нема преосталих обавеза у погледу преноса добара или услуга купцу и цела, или суштински цела, накнада обећана од стране купца је примљена од стране Друштва и неповратна је; или
- уговор је раскинут, а накнада која је примљена од купца је неповратна

у супротном, Друштво примљену накнаду (аванс) евидентира као обавезу.

У контексту трошкова уговора, разликују се:

- Трошкови стицања (закључивања) уговора и
- Трошкови извршења уговора.

Трошкове стицања уговора са купцем треба признати као имовину ако Друштво очекује да ће кроз уговор повратити те трошкове. То су такозвани инкрементални трошкови стицања уговора, који не би настали да уговор није потписан (на пример, посредничка провизија). Као практично решење, Друштво може ове трошкове признати као расход у периоду када настану, ако је амортизација имовине коју би Друштво признало краћа од годину дана.

За разлику од наведених, трошкове стицања уговора који би настали независно од тога да ли је потписан уговор, треба признати као расход у моменту када они настану.

Трошкови извршења уговора се капитализују ако ти трошкови нису у делокругу неког другог стандарда, ако се односе директно на уговор, због тих трошкова се стварају или повећавају ресурси и ако се очекује поврат тих трошкова.

Основни принцип за примену МСФИ 15 може се поделити у 5 корака одлучивања (детаљније како је прецизирано МСФИ 15):

- а) Утврдити уговорне обавезе са купцима
- б) Утврдити засебне обавезе испоруке у уговору (уговорима),
- ц) Утврдити цену трансакције,
- д) Расподелити цену трансакције на обавезе извршења у уговору и

е) Признати приход када се испуни уговорна обавеза.

А) Утврђивање укупних уговорних обавеза

Први корак је утврђивање шта се све сматра уговорном обавезом Друштва према купцу (и обратно).

Уговорна обавеза не укључује (припремне) активности (административне и сл.), које Друштво мора да предузме за извршење уговора, те не представљају обавезу извршења.

Приликом утврђивања обавеза треба узети у обзир, како експлицитне обавезе (садржане у уговору), тако и имплицитне обавезе (обавезе које произилазе из пословне праксе).

Б) Утврђивање засебних уговорних обавеза

У другом кораку, неопходно је утврдити све засебне (различите, дистинктивне) обавезе извршења, а што је условљено фокусом посматрања.

Ако нису испуњени услови да се уговор сматра хибридни на начин да садржи различите обавезе извршења (може се остварити парцијална корист од поједине робе/услуге и обећање о испоруци те робе/услуге Друштво може посматрати независно од других обећања), сву робу/услугу у уговору треба обрачунати као једну обавезу извршења.

Ц) Утврђивање цене трансакције

При утврђивању цене трансакције (које се расподељује на обавезе извршења), требају се узети у обзир уговорени услови, али и уобичајена пословна пракса. Цена, која може бити у фиксном и/или променљивом износу, одражава износ накнаде на који Друштво очекује да ће остварити право у замену за пренос обећаних добара или услуга купцу. Цена се евидентира без прилива прикупљених за рачун трећих страна (на пример, без ПДВ).

Приликом одређивања трансакционе цене у обзир се узима и следеће: да ли постоје значајне компоненте финансирања, варијабилне компоненте, износи који се исплаћују купцу (нпр. рефундације или рабати) и неновчане накнаде. Варијабилне компоненте могу да укључују попусте, право поврата, разне подстицаје, бонусе, казне и слично.

Варијабилне компоненте накнаде се одмеравају употребом две методе:

- метода очекиване вредности (базира се на пондерисаним очекиваним вредностима у односу рецимо на сличне уговоре) и

- метод једног највероватнијег износа (износ који је највероватнији да се деси у случајевима нпр. када постоји мало износа за разматрање).

У случајевима када постоји компонента финансирања, приход од продаје се признаје у износу који представља цену коју би купац платио да је плаћање извршено одмах у моменту испоруке робе или услуга.

Друштво није у обавези да прилагођава износ накнаде по основу компоненти финансирања уколико очекује да ће од продаје до наплате проћи мање од годину дана.

Неновчане накнаде примљене од купца се вреднују по фер вредности.

Износи који се исплаћују купцу укључују износе које Друштво плаћа или очекује да ће их платити купцу као и кредите и сличне ствари попут купона или ваучера. Рачуноводствено се ови износи обухватају тако што се за износ накнаде умсњује цена трансакције (приход се сторнира), осим ако се плаћање купцу врши као замена за другу робу или услуге примљене од купца.

Д) Расподела цене трансакције

Приликом расподеле цене трансакције, циљ је да Друштво цену трансакције расподели на сваку обавезу извршења у износу који Друштво очекује да ће имати право у замену за пренос обећане робе или услуга на купца. Разумљиво, у случају једне обавезе извршења, нема расподеле цене трансакције.

Расподела цена трансакције се врши на основу самосталних продајних цена. То је цена по којој би Друштво одвојено (засебно) продало купцу уговорено добро или услугу. При одређивању ове вредности, ако није директно уочљива, треба узети у обзир све релевантне информације (тржишни фактори, фактори специфични за Друштво и за конкретног купца и др.).

Када самостална продајна цена није уочљива, као практичну могућност за процену самосталних продајних цена, могуће су следеће методе процене самосталних продајних цена:

- Коригована тржишна процена - проценити цену коју би купац платио за одређену робу и услугу сходно тржишним условима (анализа конкурентских цена и др.);

- Очекивани трошкови увећани за профитну маргину - увећање трошкова за адекватну маржу за конкретна добра или услугу; и

- Резидуални приступ - укупна цена умањена за самосталне продајне цене осталих добара или услуга.

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца – зависних и других повезаних правних лица и осталих купаца у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Признавање прихода

Приход се признаје када се испуни обавеза извршења. Та обавеза је извршена када (или у мери којој) купац стекне контролу над имовином. Контрола над имовином се односи на способност усмеравања њене употребе и остваривања готово свих преосталих користи од те имовине. Додатно, контрола укључује способност спречавања да други управљају коришћењем имовине и да остварују користи од исте. Користи од имовине су новчани токови (увећање прилива или смањење одлива) који се могу остварити коришћењем имовине за производњу добара или пружање услуга, за увећање вредности друге имовине, за измирење обавеза или смањење трошкова; продајом или разменом имовине, давањем у залог итд.

Обавеза извршења се може испунити:

- током времена или
- у једном моменту.

Обавеза извршења током времена подразумева да:

- купац истовремено прима и употебљава користи које произилазе из извршења Друштва, док Друштво обавља извршење (на пример, услуге чишћења),
- извршење субјекта ствара или побољшава имовину (на пример, радови у току) коју купац контролише током стварања или побољшања имовине, или
- извршење Друштва не производи имовину која за Друштво има алтернативну намену (преусмеравањем имовине за другу намену) и Друштво има оствариво право на исплату до одређеног датума.

За признавање прихода током времена могу се користити:

- а) Излазне методе (сходно вредности коју добра или услуге пренесене до одређеног датума имају за купца; на пример, број произведених или испоручених јединица у односу на укупно уговорени износ јединица; као практично средство, ако Друштво има право на накнаду у износу који је сразмеран вредности коју за купца имају добра или услуге које су завршене или испоручене до тада, приход може да се призна у износу који Друштво има право да фактурише; и
- б) Улазне методе (приход се признаје на основу инпута које Друштво улаже ради испуњења уговорне обавезе).

Ако се обавеза извршења не испуњава током времена, тада Друштво ту обавезу испуњава у тачно одређеном моменту, при чему се приход признаје у моменту у коме Друштво преноси контролу над одређеном робом или услугама на купца.

Код прве примене МСФИ 15 - Приход од уговора са купцима, Друштво користи модификовану ретроспективну примену.

На дан биланса Друштво нема ефекте који произилазе из захтева МСФИ 15.

Приход - Накнада за коришћење заштићеног подручја

Законом о накнадама за коришћење јавних добара уређују се накнаде за коришћење јавних добара, и то: обвезник плаћања, основица, висина, начин утврђивања и плаћања, припадност прихода од накнаде, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање накнада за коришћење јавних добара. Приходи остварени од накнаде за коришћење заштићеног подручја припадају управљачу, односно Предузећу и уплаћују се на наменски текући рачун.

Поједини изрази употребљени код накнада имају следеће значење:

- 1) накнада је јавни приход који се наплаћује за коришћење одређеног јавног добра;
- 2) јавно добро је природно богатство, односно добро од општег интереса и добро у општој употреби (у даљем тексту: јавно добро);
- 3) коришћење јавног добра, у смислу са законом, подразумева непосредно коришћење јавног добра на основу закона или уговора или вршење непосредног утицаја на расположивост, квалитет или неку другу особину јавног добра чињењем или нечињењем;
- 4) обвезник плаћања накнаде за коришћење јавног добра је правно лице, предузетник или физичко лице (у даљем тексту: обвезник накнаде) које користи јавно добро;
- 5) основица за утврђивање накнаде за коришћење јавног добра (у даљем тексту: основица) је јединица мере, вредност добра које се користи или приход који се остварује;
- 6) висина накнаде је новчани износ за коришћење јавног добра (у даљем тексту: висина накнаде).

Накнаде за коришћење јавних добара могу се увести само законом (Законом о накнадама за коришћење јавних добара) и у оквиру врсте накнаде је и накнада за заштиту животне средине, односно у оквиру подврсте је накнада за коришћење заштићеног подручја – националног парка.

Накнада за коришћење заштићеног подручја плаћа се за:

- 1) обављање делатности у заштићеном подручју (делатност путничких агенција, тур-оператора, услуге резервације и пратеће активности; делатности ресторана и покретних угоститељских објеката; делатност трговине, занатских услуга; рударства; енергетике; саобраћаја и др.);
- 2) постављање викендица и других некомерцијалних објеката за одмор у заштићеном подручју;
- 3) употребу возила на моторни погон на заштићеном подручју;
- 4) одржавање туристичких, рекреативних, спортских и других манифестација и активности;
- 5) коришћење имена и знака заштићеног подручја;
- 6) посету заштићеном подручју, његовим деловима и објектима;
- 7) за заузеће простора за објекте који својим изгледом нарушавају својства заштићеног подручја, а који су у власништву правног лица, предузетника или физичког лица.

Заштићено подручје је подручје које је као такво дефинисано законом којим се уређује заштита природе. Обављање делатности из претходног става мора бити допуштено у складу са прописима којим се уређује заштита природе.

Обвезник накнаде за коришћење заштићеног подручја је корисник заштићеног подручја, односно лице које обавља послове или располаже непокретностима и другим стварима на заштићеном подручју, посећује заштићено подручје ради одмора, спорта, рекреације и сличних потреба и на други начин користи заштићено подручје. Највиши износи накнаде за коришћење заштићеног подручја по предметима утврђивања те накнаде, прописани су у Прилогу закона. Висину накнаде за коришћење заштићеног подручја својим актом утврђује управљач заштићеног подручја за предмете утврђивања накнаде које наплаћују на подручју којим управљају, највише до износа прописаних у Прилогу закона, што Предузеће регулише доношењем Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Националног парка „Ђердап“.

Утврђивање накнаде за коришћење заштићеног подручја врши управљач заштићеног подручја решењем за календарску годину, односно сразмерно периоду коришћења, када је период коришћења краћи од календарске године.

На решење се може изјавити жалба министарству у чијој су надлежности послови заштите животне средине, у чијој надлежности је подручје Националног парка Ђердап јер је заштићено подручје проглашено актом Владе РС.

Накнаде за коришћење заштићеног подручја ослобађају се:

- 1) физичка лица која живе у заштићеном подручју, која су запослена на простору заштићеног подручја, која обављају послове или врше службене радње у заштићеном подручју;
- 2) деца предшколског узраста;
- 3) физичка лица са инвалидитетом и посебним потребама;
- 4) пензионери са најнижим износом пензије у смислу закона којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање уз подношење доказа – последњег примљеног чека од пензије;
- 5) корисници чије активности непосредно доприносе унапређењу стања, презентацији и промоцији вредности заштићеног подручја;
- 6) корисници код којих су, услед елементарне непогоде или других разлога, наступиле околности које битно отежавају услове рада и пословања за време трајања тих околности;
- 7) за постављање и коришћење привремених објеката за пчеларство;
- 8) корисници ствари у јавној својини који обављају активности од општег интереса који за обављање тих активности користе непокретности посебне намене које су у посебном режиму у складу са законом.

Кориснике чије активности непосредно доприносе унапређењу стања, презентацији и промоцији вредности заштићеног подручја утврђује управљач заштићеног подручја на основу критеријума које прописује министар у чијој су надлежности послови заштите животне средине

2.5. Пословни расходи

Расход се признаје у билансу успеха када настане смањење будућих економских користи, повезано са смањењем имовине или повећањем обавеза, и које може поуздано да се одмери. Расходи се признају у билансу успеха на основу директне повезаности између насталих трошкова и реализације одређених ставки прихода.

Укупне пословне расходе чине: набавна вредност продате робе; трошкови материјала; трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи; трошкови амортизације и резервисања; трошкови производних услуга; и нематеријални трошкови.

Основни елементи и начела признавања расхода су:

/а/ расходи се признају, односно евидентирају и исказују када смањење будућих економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери;

/б/ расходи се признају на основу непосредне повезаности расхода са приходима (начело узрочности);

/ц/ када се очекује да ће економске користи притицати током неколико обрачунских периода, а повезаност са приходом може да се установи у ширем смислу или посредно, расходи се признају путем поступка системске и разумне алокације;

/д/ расходи се признају када издатак не доноси никакве економске користи или када и до износа до којег будуће економске користи не испуњавају услове или су престале да испуњавају услове за признавање у билансу стања као средство;

/е/ расходи се признају и у оним случајевима када настане обавеза без истовременог признавања средства.

Набавна вредност продате робе на велико утврђује се у висини продајне вредности робе на велико, умањене за износ утврђене разлике у цени и укалкулисаног ПДВ садржаних у вредности продате робе на велико.

Набавна вредност продате робе на мало утврђује се у висини прихода од продате робе, умањених за износ утврђене разлике у цени, као и за износ укалкулисаног ПДВ, садржаних у вредности продате робе на мало.

2.6. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања се признају као расход у периоду у коме су настали, осим у обиму у коме су капитализовани. Трошкови позајмљивања директно приписиви стицању, изградњи или производњи средства које се квалификује, се капитализују као део набавне вредности / цене коштања тог средства. Расходи камата и други трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства морају се капитализовати, односно приписати

набавној вредности - цени коштања средства. Квалификованим средством се сматра средство које се оспособљава за употребу и које захтева дужи временски период да би било спремно за намеравану употребу или продају.

Друштво треба да започне капитализацију трошкова позајмљивања, као део набавне вредности средства које се квалификује, на датум почетка капитализације. Датум почетка капитализације је датум када Друштво први пут испуни сваки од наведених услова:

(а) направи издатке за средство;

(б) направи трошкове позајмљивања и

(ц) предузме активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају.

Друштво треба да престане са капитализацијом трошкова позајмљивања када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средства која се квалификују припремила за планирану употребу или продају.

Друштво треба да обустави капитализацију трошкова позајмљивања током продужених периода у којима је прекинут активан развој средства које се квалификује.

Расходи камата и други трошкови који се не могу непосредно приписати стицању, изградњи или изradi средства признају се на терет расхода периода у коме настају.

2.7. Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи обухватају приходе од камата, курсних разлика и остали финансијски приходи, остварени из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима.

(а) Приход од камата

Приходи од камата се признају ако:

- је вероватан прилив економских користи повезаних са том трансакцијом у Друштво

- се износ прихода може поуздано измерити.

Приходи од камата се, у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе. Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама.

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају Финансијски приходи и расходи обухватају: приходе и расходе од камата (независно од тога да ли су доспели и да ли се плаћају или приписују износу потраживања или обавезе на дан билансирања); приходе и расходе од курсних разлика; приходе и расходе из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима; и остале финансијске приходе и расходе.

Приходи од дивиденди признају се као приход у години када се исте одобре за исплату.

Остали приходи и расходи

У оквиру осталих прихода (који укључују и приходе од усклађивања вредности остале имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха), поред других осталих прихода, исказују се добици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва. Добити представљају повећање економских користи Друштва и као такви, по природи нису различити од других прихода.

У оквиру осталих расхода (који укључују и расходе по основу обезвређења остале имовине која се вреднује по фер вредности кроз Биланс успеха), поред других осталих расхода, исказују се и губици који могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва.

2.8. Добити и губици

Добити представљају повећање економске користи, а обухватају приходе који се јављају у случају продаје сталне имовине по вредности већој од њихове књиговодствене вредности, затим нереализоване добитке по основу продаје тржишних хартија од вредности (у случају када се вредновање хартија од вредности врши по њиховим тржишним вредностима), као и добитке који настају при повећању књиговодствене вредности сталне имовине услед престанка деловања услова за смањење њихове вредности.

Губици настају по основу продаје имовине по ценама нижим од њене књиговодствене вредности, затим по основу расходања неотписаних основних средстава, по основу штета које се могу у целини или делимично надокнадити од осигуравајућих друштава, по основу примене принципа импаритета (умањење вредности имовине).

2.9. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг уколико се њим суштински преносе сви ризици и користи повезани са власништвом. Лизинг се класификује као пословни лизинг, ако се њим не преносе суштински сви ризици и користи повезани са власништвом.

Да ли је лизинг финансијски или пословни, зависи од суштине трансакције, а не од форме уговора. Примери ситуација које појединачно или заједно, упућују на класификовање лизинга као финансијског су:

(а) лизингом се преноси власништво над средством на корисника лизинга до краја трајања лизинга;

(б) корисник лизинга има опцију да купи средство по цени за коју се очекује да ће бити знатно нижа од фер вредности на датум када се опција може искористити, и када је на почетку лизинга разумно очекивати да ће се опција искористити;

(ц) трајање лизинга се односи на већи део економског века средства, чак иако се власништво не преноси;

(д) на почетку лизинга садашња вредност минималних плаћања за лизинг већа је или једнака укупној фер вредности средства које је предмет лизинга; и

(е) средства која су предмет лизинга су специфичне природе, тако да их без значајних модификација може користити само корисник лизинга.

Финансијски лизинг

У моменту закључивања уговора о лизингу и датума обавезивања страна да ће се придржавати главних одредби уговора о лизингу на тај дан се лизинг класификује било као оперативни, било као финансијски лизинг.

Када је Предузеће закупца, признаје финансијски лизинг као средство и обавезу у свом билансу стања, у износу који је на почетку трајања лизинга једнак фер вредности закупљених средстава или по садашњој вредности минималних плаћања лизинга, ако је она нижа.

Код финансијског лизинга правна форма уговора о лизингу одређује да закупца не може да стекне право својине над закупљеним средствима, већ стиче економске користи од коришћења закупљеног средства. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу који је признат као средство.

Отплата финансијског лизинга дели се на камату и враћање главнице према израчунатим анuitетима. Трошкови камате терете расход периода, односно књиже се у Билансу успеха. За износ отплатених рата умањује се главница.

Минимална плаћања лизинга треба поделити између финансијског трошка и смањења неизмирене обавезе. Финансијски трошак треба алоцирати на све периоде током трајања лизинга, тако да се остварује константна периодична каматна стопа на преостали салдо обавезе.

Финансијски лизинг узрокује повећање трошкова амортизације за средства која се амортизују, као и финансијске расходе у сваком обрачунском периоду. Износ амортизације средства које је узето у лизинг, систематски се додељује сваком обрачунском периоду током очекиваног времена коришћења, у складу са политиком амортизације која је усвојена за иста средства која подлежу амортизацији, а која су у власништву Предузећа.

Пословни лизинг (Оперативни)

Идентификација лизинга

На дан закључења уговора врши се процена да ли уговор представља уговор о лизингу, односно да ли садржи елементе лизинга. Уговор је уговор о лизингу, односно садржи елементе лизинга уколико се њиме уступа право контроле над коришћењем одређене имовине током датог периода у замену за накнаду. У случају промене услова уговора врши се поновно преиспитивање да ли неки уговор и даље представља уговор о лизингу.

Трајање лизинг

Код утврђивања трајања лизинга и процене дужине неопозивог периода лизинга полази се од уговором дефинисаних услова (период трајања увећан за опцију продужења уколико је вероватно да ће бити искоришћена, опције откупа и вероватноће да ће опција бити искоришћена, раскид уговора и вероватноћа да ће опција бити искоришћена).

Када и корисник и давалац лизинга имају право да раскину уговор без дозволе друге стране уз симболичну казну лизинг престаје да буде примењив.

Друштво као корисник лизинга

Почетно одмеравање имовине са правом коришћења

На датум почетка лизинга имовина на коју има право коришћења се одмерава по набавној вредности. Набавна вредност имовине са првом коришћења укључује:

- износ почетно одмерене обавезе по основу лизинга
- сва плаћања извршена пре почетка лизинга умањена за све евентуалне примљене подстицаје
- све почетне директне трошкове које је узроковао корисник лизинга
- процењене трошкове монтаже и уклањања имовине, као и обнављања локације или враћања имовине у стање одређено условима уговора о лизингу.

Почетно одмеравање обавезе по основу лизинга

На датум почетка лизинга, обавеза по основу тог лизинга одмерава се по садашњој вредности свих плаћања у вези са лизингом која нису извршена на тај дан. Та плаћања се дисконтују по каматној стопи садржаној у лизингу уколико се иста може лако утврдити. У случајевима када се не може лако утврдити, примењује се инкрементална стопа позајмљивања.

Плаћања лизинга садрже сва плаћања дефинисана стандардом (фиксна плаћања, варијабилна плаћања која зависе од одређеног индекса или стопе, гарантовану резидуалну вредност, цена коришћења опције откупа, казне за раскид уговора).

Изузећа од признавања

У уговорима о лизингу у којима се друштво јавља као закупач, примениће се изузећа, која су предложена стандардом:

- Краткорочни лизинг (лизинг за који се очекује да ће трајање бити краће од 12 месеци, осим у случају постојања опције откупа);
- Имовина мале вредности, осим када се поменута имовина даје у подзакуп.

Процена имовине мале вредности врши се на апсолутној основи и на основу њене вредности када је нова, без обзира на њену старост у време лизинга.

Имовина мале вредности може бити процењена као имовина мале вредности само онда када:

- Закупац може имати користи од те имовине саме по себи или у комбинацији са другим ресурсима који су му лако доступни; и
- Имовина која је предмет лизинга није у значајној мери зависна или узајамно повезана са другом имовином.

Дефинисана вредност која ће се користити као основ за процену имовине мале вредности износи РСД 478.317 (УСД 5.000).

Компоненте лизинга

Код уговора који садрже компоненту лизинга друштво користи практично решење да сваку компоненту лизинга и све евентуално са њом повезане компоненте које не представљају лизинг, обрачунава као јединствену компоненту лизинга. У складу са тим трошкови електричне енергије, одржавања, обезбеђења и други трошкови повезани са предметом лизинга сматраће се варијабилном накнадном и третирају као расход периода у моменту настанка пословне промене.

Накнадно одмеравање имовине са правом коришћења

Након првог дана трајања лизинга, имовина са правом коришћења одмерава се по моделу набавне вредности умањеној за сваку евентуалну акумулирану амортизацију и губитке од умањења вредности и усклађену за евентуална поновна одмеравања обавезе по основу лизинга.

Имовина са правом коришћења амортизује од првог дана трајања лизинга до краја њеног корисног века или до истека периода лизинга, који год од датума буде ранији, осим код уговора о лизингу којим се преноси власништво и/или је извесно да ће се искористити опција откупа, када Друштво имовину амортизује до краја корисног века трајања.

Накнадно одмеравање обавезе по основу лизинга

Након првог дана трајања лизинга обавеза по основу лизинга одмерава се тако што се:

- повећава књиговодствена вредност како би одражавала камату на обавезу по основу лизинга;
- умањује књиговодствена вредност како би одражавала извршена плаћања за лизинг;
- поново одмерава књиговодствена вредност како би одражавала све поновне процене или модификације лизинга или ревидирана суштински фиксна плаћања лизинга.

Поновна процена обавезе по основу лизинга

Након првог дана лизинга, обавеза се поновно одмерава уколико је дошло до промене трајања лизинга, промене у процени цене опције откупа, промене износа гарантоване резидуалне вредности, промене индекса или стопе коришћене приликом утврђивања обавезе, признавањем вредности обавезе као корекцију имовине са правом коришћења.

Друштво ће генерално признати износ поновног вредновања обавезе за лизинга као корекцију права на коришћење средства.

Друштво је анализирано уговоре о закупу класификованих у складу са МРС 17 као оперативни лизинг при чему је утврђено да Друштво узима у закуп мобилне тоалете (уговор о набавци услуга) на период од годину дана. Друштво је користило изузеће за краткорочне уговоре и наставило да признаје трошкове праволинијски током трајања закупа.

Код пословног лизинга, плаћања лизинга се признају као расход, по праволинијској основи током трајања лизинга, осим ако нека друга систематска основа није примеренија за представљање временске структуре користи за корисника.

2.10. Нематеријална улагања

Нематеријално улагање је одредиво немонетарно средство без физичког садржаја:

- које служи за производњу или испоруку робе или услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користи у административне сврхе;
- које друштво контролише као резултат прошлих догађаја; и
- од којег се очекује прилив будућих економских користи.

Нематеријална улагања чине: улагања у развој; концесије, патенти, лиценце и слична права; остала нематеријална улагања; нематеријална улагања у припреми и аванси за нематеријална улагања.

Набавка нематеријалних улагања у току године евидентира се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања нематеријалних улагања произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Након што се призна као средство, нематеријално улагање се исказује по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоји нека индиција о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индиција постоји, Предузеће процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања нематеријалних улагања, односно као повећање ревалоризационе резерве уколико је примењен алтернативни поступак вредновања нематеријалних улагања, а књиговодствена вредност ове имовине се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ призната нематеријална улагања, приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства.

Предузеће признаје у књиговодствену вредност нематеријалног улагања, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из МРС 38 – „Нематеријална имовина“, (параграф 21).

Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Нематеријална улагања престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

2.11. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства:

- која Предузеће држи за употребу у производњи или испоруку робе или пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе;

- за која се очекује да ће се користити дужи од једног обрачунског периода; и

- чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Набавке некретнина, постројења и опреме у току године евидентирају се по набавној вредности.

Набавну вредност чини фактурна вредност набављених средстава увећана за све зависне трошкове набавке и све трошкове довођења у стање функционалне приправности. Цену коштања наведених средстава произведених у сопственој режији чине директни трошкови и припадајући индиректни трошкови, који се односе на то улагање.

Након што се признају као средства, некретнине, постројења и опрема, исказују се по набавној вредности или по цени коштања умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвређења.

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоји нека индиција о томе да је средство можда обезвређено. Уколико таква индиција постоји, Предузеће процењује износ средства који може да се поврати. Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност и истовремено се смањују претходно формиране ревалоризационе резерве по основу тог средства. Ако нису формиране ревалоризационе резерве по основу средства чија је вредност умањена или су искоришћене за друге сврхе, за износ губитка од умањења вредности признаје се расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје наговештаји да претходно признат губитак од умањења вредности не постоји или је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства. Губитак због умањења вредности признат у претходним годинама признаје се као приход, у случају да је примењен основни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, односно као повећање ревалоризационе резерве уколико је примењен алтернативни поступак вредновања некретнина, постројења и опреме, а књиговодствена вредност се повећава до надокнадиве вредности.

Накнадни издатак који се односи на већ признате некретнине, постројења и опрему приписује се исказаном износу тог средства, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процењене стопе приноса тог средства.

Предузеће признаје у књиговодствену вредност неке некретнине, постројења и опреме, трошкове замене неких делова тих ставки, у моменту када ти трошкови настану и када су задовољени критеријуми признавања из МРС 16 – „Некретнине, постројења и опрема“, (параграф 7).

Сваки други накнадни издатак признаје се као расход у периоду у коме је настао.

Не врши се амортизација земљишта.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губитак који проистекну из расходовања или отуђења утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

2.12. Инвестиционе некретнине

Почетно мерење инвестиционе некретнине врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном мерењу, зависни трошкови набавке се укључују у набавну вредност или цену коштања.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се мере према њиховој поштеној вредности. Поштена вредност се мери као највероватнија цена која реално може да се добије на тржишту, на дан биланса стања. Процену инвестиционе некретнине врши независни проценитељ.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине укључује се у нето добитак или нето губитак периода у којем је настао.

2.13. Шуме и вишегодишњи засади

Шума је простор обрастао шумским дрвећем, минимум површине земљишта већа од 5 ари, са минималном покривеношћу земљишта круном дрвећа од 30%. Под шумом се подразумевају и шумски расадници у комплексу шума и семенске плантаже, као и заштитни појасеви дрвећа на површини мањој од 5 ари. Шумом се не сматрају одвојене групе шумског дрвећа на површини мањој од 5 ари, паркови у насељеним местима, као и дрвеће које се налази испод далековода и у коридору изграђеног далековода, без обзира на површину. Шуме се, у складу са МРС 41, вреднују приликом признавања и на датум сваког биланса стања по фер вредности умањеној за процењене трошкове продаје.

Да би се проценила фер вредност шума неопходно је утврдити количину дрвне масе појединих врста дрвећа, дебљинску структуру и квалитет дрвне масе, фер цене по јединици дрвне масе и трошкове продаје. Вредност шума утврђује се у Општој основи газдовања шумама и Посебним основама газдовања шумама, у складу са Законом о шумама. Увећања вредности шума настају као резултат прираста дрвне масе, активирање шума и превођење из шума у припреми, куповина шума, улагање у шуме, док смањење вредности шума настаје као последица уништених шума од пожара, суша, елементарних непогода – ветроизвала. Смањење настаје и сечом шума која више не представља биолошко средство, односно намењена је продаји.

Од продајне вредности дрвне масе франко утоварене у возило, одбијају се ефективни трошкови, сече, израде и привлачења сортимената до шумског камионског пута, и тако се добија вредност шума.

Процену фер вредности умањене за процењене трошкове продаје основног стада, шума и неплодоносних вишегодишњих засада на датум сваког биланса врше комисија.

Уколико комисија одређена за процену фер вредности основног стада, шума и неплодоносних вишегодишњих засада констатује да на датум биланса и даље није могуће за неки неплодоносни вишегодишњи засад одредити његову фер вредност умањену за процењене трошкове продаје то средство се и тада вреднује по његовој цени коштања, коју утврђује Погонско књиговодство Предузећа.

2.14. Амортизација

Обрачун амортизације врши се од наредног дана у односу на дан стављања у употребу.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом, применом стопа које се утврђују на основу процењеног корисног века употребе средстава.

Основица за обрачун амортизације средства је набавна вредност без умањена за преосталу (резидуалну) вредност.

Преостала вредност је нето износ који Предузеће очекује да ће добити за средство на крају његовог корисног века трајања, по одбитку очекиваних трошкова отуђења.

Корисни век трајања, односно амортизационе стопе, преиспитују се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригују.

Метод обрачуна амортизације који се примењује преиспитује се периодично и уколико је дошло до значајне промене у очекиваном обрасцу трошења економских користи од тих средстава, метод се мења тако да одражава тај измењени начин. Када је таква промена метода обрачуна амортизације неопходна, онда се она рачуноводствено обухвата као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују.

Амортизационе стопе, утврђене на основу процењеног корисног корисног века употребе (без утврђивања резидуалног остатка) су:

Стопе амортизације за главне категорије некретнина и опреме, дате су у следећем прегледу:

	2025. у %	2024. у %
Грађевински објекти	1,3 до 14,86	1,3 до 14,86
Опрема –остала возила	10 до 35,581	10 до 35,581
Опрема –рачунар	10 до 30	10 до 30
Опрема –за пгт	10 до 20	10 до 20
Опрема –остала опрема рибарства и шумарства	1,22 до 20	1,22 до 20
Опрема –остала опрема за ловство	11 до 20	11 до 20

Опрема – за трговину	15	15
Опрема –пловне направе	10 до 20	10 до 20
Опрема –за угоститељство и туризам	15	15
Опрема –мерни инструменти	20	20
Опрема –за производњу електричне енергије	11	11
Опрема –за заштиту и развој	7,83 до 20	7,83 до 20
Опрема –за протипожарну заштиту	12,5	12,5
Опрема –за загревање и вентилацију	20	20
Опрема – путнички аутомобили	10 до 20	10 до 20
Опрема –теренска возила	14,3 до 20	14,3 до 20
Канцеларијски намештај	12,5 до 33,33	12,5 до 33,33

Примењене стопе за амортизацију нематеријалних улагања су следеће:

	2025.	2024.
Нематеријална улагања и лиценце за софтвере	20% -100%	20% -100%

Обрачун амортизације за пореске сврхе врши се у складу са Законом о порезу на добит предузећа Републике Србије и Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, што резултира у одложеном порезима (Напомена 6.8.).

2.15. Умањење вредности имовине

Сагласно усвојеној рачуноводственој политици, руководство Предузећа проверава на сваки дан биланса стања да ли постоје индикатори губитка вредности имовине. У случају да такви индикатори постоје, Друштво процењује надокнадиву вредност имовине.

Надокнадиви износ одређен је као виши од нето продајне цене и вредности у употреби. Нето продајна цена је износ који се може добити приликом продаје имовине у трансакцији између две вољне независне стране, умањена за трошкове продаје, док вредност у употреби представља садашњу вредност процењених будућих новчаних токова за које се очекује да ће настати из континуиране употребе имовине кроз њен економски век трајања те продаје на крају века трајања. Надокнадиви износ се процењује за свако засебно средство или, ако то није могуће, за јединицу која ствара новац којој то средство припада. Где књиговодствени износ прелази тај процењени надокнадиви износ, вредност имовине је умањена до њеног надокнадивог износа. Губитак због обезвређења се признаје у износу разлике, на терет расхода сагласно МРС 36 „Умањење вредности имовине“.

Goodwill се тестира на умањење вредности једном годишње или чешће уколико догађаји или промене околности указују да би нето књиговодствена вредност могла бити умањена.

2.16. Залихе

Залихе робе и материјала се мере по набавној вредности. Набавну вредност чине сви трошкови набавке за довођење залиха на њихово садашње место и стање. Трошкови набавке залиха обухватају куповну цену, увозне дажбине и друге обавезе (осим оних које Друштво може накнадно да поврати од пореских власти), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати набавци. Попуст, рабати и друге сличне ставке се одузимају при утврђивању трошкова набавке. Курсне разлике настале од дана преузимања залиха до дана плаћања обавеза у инострану валуту и трошкови камата нису укључени у трошак набавке.

Изаз залиха материјала и робе се евидентира методом просечне пондерисане цене .

Залихе недовршене производње и готових производа се мере по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Цену коштања чине сви трошкови конверзије и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање, односно:

- трошкови директног рада;
- трошкови директног материјала и
- индиректни, односно општи производни трошкови.

У вредност залиха недовршене производње и готових производа не улазе, већ представљају расход периода:

- неуобичајено велико расипање материјала, радне снаге или други трошкови производње;
- трошкови складиштења, осим ако ти трошкови нису неопходни у процесу производње пре наредне фазе производње;
- режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање; и
- трошкови продаје.

Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност, умањену за процењене трошкове продаје и процењене трошкове довршења (код недовршене производње). Уколико је нето продајна вредност залиха недовршене производње и готових производа нижа од њихове цене коштања, врши се делимичан отпис до нето продајне вредности.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се у потпуности отписују.

Залихе услуга чине директни трошкови и индиректни трошкови настали у вези са пружањем услуга. Директни трошкови услуга су директни трошкови рада особља које директно учествује у пружању услуга, директни трошкови материјала и остали директни трошкови, као што је ангажовање спољних експерата и слично. Индиректни трошкови услуга су трошкови помоћног материјала, енергије утрошене за пружање услуге, амортизација и одржавање опреме која се користи приликом пружања услуге и сл.

Залихе робе у малопродаји исказују се по продајној цени у току године. На крају обрачунског периода врши се свођење вредности залиха на набавну вредност путем алокације реализоване разлике у цени и пореза на додату вредност, обрачунатих на просечној основи, на вредност залиха у стању на крају године и набавну вредност продате робе.

2.17. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Предузеће одмерава сталну имовину (или групу за отуђење) класификовану као имовина које се држи за продају, по нижем од следећа два износа: по књиговодственој вредности или фер вредност умањеној за трошкове продаје.

2.18. Финансијски инструменти

Финансијска средства

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијско средство се признаје када Друштво постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе (права) финансијског инструмента. Куповина или продаја финансијског средства се евидентира коришћењем рачуноводственог обухватања на датум измирења (датум када се средство испоручује ентитету или датум када ентитет испоручује средство).

Друштво престаје да признаје финансијско средство:

- када уговорна права на токове готовине од финансијског средства престану да важе; или
- пренесе финансијско средство и тај пренос се, услед пренетог, у значајној мери, ризика и користи од финансијског средства, квалификује као престанак признавања.

Финансијска средства се иницијално одмеравају по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијског средства које се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента. У односу на изнето, разлика је у томе што се почетно признавање код потраживања од продаје одмерава по цени трансакције (осим у случају када је у продаји садржана значајна компонента финансирања).

Код накнадног одмеравања финансијског средства, релевантна је група у којој је Друштво класификовао финансијско средство, а што је условљено:

- пословним моделом Друштва за управљање финансијским средствима и
- карактеристикама уговорних токова готовине финансијског средства ("SPPI" тест – Solely Payments of Principal and Interest).

Са аспекта накнадног вредновања, финансијско средство може да се класификује у следеће три групе:

- финансијско средство одмерено по амортизованој вредности,
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз остали укупан резултат и
- финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха

Средство класификовало у категорији по амортизованој вредности треба да испуни оба критеријума:

- Пословни модел: финансијско средство се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова;
- SPPI тест: да ли уговорени услови дају право на новчане токове који представљају само плаћање главнице и камате.

Средство класификовало у категорији по фер вредности кроз укупни остали резултат треба да испуни оба критеријума:

- Пословни модел: финансијско средство се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје;
- SPPI тест: да ли уговорени услови дају право на новчане токове који представљају само плаћање главнице и камате.

Финансијско средство одмерено по фер вредности кроз биланс успеха обухвата средства која нису класификована у претходне две групе. Ефекти вредновања и реализовани добици и губици се признају у билансу успеха у периоду када су настали.

Сви деривати који су у обухвату МСФИ 9 се одмеравају по фер вредности. Све промене се признају кроз биланс успеха.

Дивиденда се као финансијско средство признаје у билансу успеха када је:

- установљено право Друштва да му се исплаћује дивиденда,
- када је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са дивидендом преливати у Друштво и
- када износ дивиденде може поуздано да се одмери.

Финансијском средству је умањена вредност када се деси један или више догађаја који имају штетан утицај на процењене будуће токове готовине тог финансијског средства.

По питању средстава која се одмеравају по амортизованој вредности (зајмови и потраживања) и по фер вредности кроз остали укупни резултат, Друштво треба да призна умањење вредности, то јест да призна резервисање за очекиване кредитне губитке.

На сваки датум извештавања:

- ако се кредитни ризик значајно повећао од почетног признавања, Друштво треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током века трајања средстава; и

- ако се кредитни ризик није значајно повећао од почетног признавања, Друштво треба да одмерава резервисање за губитке за финансијско средство по износу који је једнак дванаестомесечним очекиваним кредитним губицима. Друштво треба, на сваки датум извештавања, да процени да ли се кредитни ризик одређеног финансијског средства значајно повећао од почетка признавања, што, поред осталог, подразумева одмеравање очекиваних губитака од финансијског средства на начин који одражава:
- непристрасан и износ пондерисан вероватноћом који се утврђује вредновањем низа могућих исхода,
- временску вредност новца и
- разумне и поткрепљиве информације које су доступне без непотребних трошкова или напора на датум извештавања о претходним догађајима, тренутним условима и прогнозама будућих економских услова.

Финансијске обавезе

Финансијска обавеза је свака обавеза која је:

- уговорно право:
- достављања готовине или другог финансијског средства другом друштву; или
- размењивања финансијских средстава или финансијских обавеза с другим друштвом према условима који су потенцијално неповољни за Друштво; или
- уговор који ће бити или може бити измирен инструментима сопственог капитала Друштва и који је:
- недериватни, за који Друштво јесте или може бити у обавези да достави променљив број инструмената сопственог капитала Друштва; или
- дериватни, који ће бити или може бити измирен другачије него разменом фиксног износа готовине или другог финансијског средства за фиксни број инструмената сопственог капитала Друштва.

Сходно МСФИ 9 – Финансијски инструменти, финансијска обавеза се признаје када Друштво постане једна од страна на које се односе уговорне одредбе финансијског инструмента.

Друштво престаје да признаје финансијску обавезу (или део финансијске обавезе) када је угашена, односно када је уговорна обавеза испуњена, отказана или је истекла.

Размена између постојећег зајмопримца и зајмодавца дужничких инструмената са у значајном мери различитим условима треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове. Слично изнетом, значајна измена услова постојеће (или дела) финансијске обавезе треба да се рачуноводствено обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове.

Разлика између књиговодствене вредности финансијске обавезе (или дела обавезе) која је угашена или пренета другој страни и плаћене надокнаде, укључујући и сва пренета неготовинска средства или преузете обавезе, треба да се признаје у билансу успеха.

Финансијска обавеза се иницијално одмерава по њиховој фер вредности, увећаној или умањеној, у случају финансијске обавезе која се не одмерава по фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције које се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског инструмента.

Са аспекта накнадног вредновања, уз мање изузетке (деривати, финансијске гаранције и др.), финансијске обавезе се одмеравају по амортизованој вредности, применом методе ефективне каматне стопе. Применом ове методе, Друштво идентификује накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе финансијске обавезе (све наведено важи и за финансијско средство). Накнаде које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају стартне накнаде (трошкови сервисирања, трошкови обраде кредитних захтева, уписивање залоге, адвокатски трошкови и др.), провизије и др.

Друштво може, при почетном признавању (током времена се не врши рекласификација финансијске обавезе), да класификује финансијску обавезу као одмерену по фер вредности кроз биланс успеха: ако се тиме спречава рачуноводствена неусаглашеност због одмеравања средства, обавеза, прихода и/или расхода по различитим основама; и ако се групом финансијских средстава и обавеза управља и перформансе им се вреднују на бази фер вредности, сходно документованој стратегији управљања ризиком или инвестирања.

Умањење вредности финансијских средстава:

МСФИ 9 уводи ревидирани модел обезвређења финансијске имовине, који се заснива на бази очекиваног кредитног губитка, а не на прошлим губицима.

Модел насталог губитка из МРС 39 признавао је губитак по финансијском инструменту тек када се појави објективни доказ о умањењу вредности финансијског инструмента, као на пример кашњење у плаћању обавеза, финансијске потешкоће дужника, отварање предстечајног/стечајног поступка, ликвидације дужника и сл. Овај приступ је као резултат имао доста касно признавање губитка у финансијским извештајима. Насупрот томе, модел очекиваних кредитних губитака захтева процену могућих губитака од умањења вредности финансијских инструмената пре погоршања финансијске и кредитне способности дужника тј. да се вредносно усклађење признаје пре него што је дошло до насталих губитака.

На дан биланса Друштво нема ефекте који произилазе из захтева МСФИ 9.

2.19. Готовински инструменти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују средства на рачунима код банака, готовину у благајни, као и високо ликвидна средства са првобитним роком доспећа до три месеца или краће, а која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промене вредности. Под готовином и готовинским еквивалентима се у билансу стања Друштва подразумевају:

1. готовина у благајни,
2. средства по виђењу која се држе на рачунима банака,
3. остала новчана средства.

Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Уколико је реч о новчаним средствима у иностраној валути она се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије.

Прекорачења по текућем рачуну на дан састављања финансијских извештаја укључују се у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

2.20. Обавезе

Обавеза је резултат прошлих трансакција или догађаја, чије измирење обично подразумева одрицање од економских користи (ресурса) Друштва да би се задовољило захтев друге стране.

Сходно релевантним одредбама Оквир, обавеза се признаје у билансу стања:

- када је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи имати за резултат измирење садашње обавезе и
- када износ за измирење може поуздано да се одмери.

Поред наведеног, при признавању се уважава начело опрезности, под којим се подразумева укључивање опреза при процњивању, тако да имовина и приходи нису прецењени, а обавезе или трошкови потцењени. Међутим, начело опрезности не треба да резултира стварањем скривених резерви (на пример, као последица намерно прецењених обавеза или трошкова), обзиром да у том случају финансијски извештаји не би били неутрални и, стога, не би били поуздани.

Обавезама се сматрају: дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима; дугорочни кредити и зајмови у земљи и иностранству, обавезе по дугорочним хартијама од вредности, обавезе по основу финансијског лизинга и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (краткорочни кредити и зајмови од повезаних правних лица, краткорочни кредити и зајмови у земљи и иностранству, део дугорочних кредита и зајмова, као и других обавеза које доспевају до једне године и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама се сматрају обавезе за које се очекује да ће бити измирене у року до годину дана од датума биланса стања, укључујући и део дугорочних обавеза које испуњавају наведени услов, док се дугорочним обавезама сматрају обавезе чије се измирење очекује у дужем року.

За обавезе исказане у иностраној валути, као и обавезе са валутном клаузулом се врши прерачунавање у функционалну валуту по средњем курсу важећем на дан трансакције. Промене курса до датума измирења исказују се као позитивне (негативне) курсне разлике. Обавезе у иностраној валути се на датум биланса стања прерачунавају према важећем курсу, а курсне разлике се признају као приходи или расходи периода.

2.21. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања се признају и врше када Предузеће има законску или уговорену обавезу као резултат прошлих догађаја и када је вероватно да ће доћи до одлива ресурса како би се измирила обавеза и када се може поуздано проценити износ обавезе.

Дугорочна или краткорочна резервисања се признаје када: а) Предузеће има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја, б) је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза, и ц) износ обавезе може поуздано да се процени. Уколико ови услови нису испуњени резервисања се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, при чему се рекласификују на краткорочна уколико се одлив очекује до годину дана, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктурирања предузећа, резервисања за пензије, и остала дугорочна резервисања за покриће обавеза (правних или стварних), насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, ради њиховог измирења и које се могу поуздано проценити (на пример, спорови у току), као и резервисања за издате гаранције и друга јемства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а њихово смањење, односно укидање врши се у корист прихода.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Резервисања се разликују од других обавеза као што су, на пример, обавезе према добављачима и обрачунате обавезе, јер је код њих присутна неизвесност у погледу рока настанка или износа будућих издатака који су потребни за измирење.

Мерење резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатака који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Тамо где је учинак временске вредности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вредност издатака за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе.

Резервисања за трошкове обнављања природног богатства обухватају:

- резервисања за обнављање земљишта и обнављање (репродукцију) шума.

Одредбама Закона о шумама прописано је да средства за репродукцију шума издвајају корисници шума.

Средства за репродукцију шума користе се за финансирање радова просте и проширене репродукције:

- под простом репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: припрема земљишта за природно подмлађивање; попуњавање, нега и чишћење састојина, пошумљавање површина насталих чистом сечом као редовним видом обнављања шума или дејством елементарних непогода; заштита шума од штетног деловања човека, биљних болести и штеточина и пожара; чување шума од бесправног коришћења и самовласног заузимања; производња шумског семена и садног

материјала, изградња шумских саобраћајница за потребе просте репродукције шума; одабирање и обележавање стабала за сечу и израда основа и других пројеката и планова газдовања шумама;

- под проширеном репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: пошумљавање необраслог шумског земљишта; реконструкција и мелиорација деградираних шума, шикара и шибљака (превођење шума у виши узгојни облик, замена врста дрвећа, подизање интензивних засада брзорастућих врста дрвећа и заштитних појасева на новим површинама); производња шумског семена и садног материјала; изградња шумских саобраћајница и израда пројеката и планова за потребе проширене репродукције.

Средства за репродукцију шума које се природно обнављају, односно средства за амортизације интензивних шумских засада издваја корисник, односно сопственик шума, у складу са основом за газдовање шумама. Наведена средства користе се првенствено за одржавање шума и израду планова газдовања шумама, а неутрошена средства у текућој години морају се искористити као учешће у финансирању мера утврђених програмима развоја шумарства, односно годишњим програмима коришћења средстава у наредној години. Основницу за обрачун средстава за репродукцију, чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на мес

ту сече, на коју се примењује стопа од најмање 15%.

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене (Напомена 6.9.). Разумном проценом руководства о очекиваним одливима економских користи из Предузећу у будућности, без процене независног актуара врши се обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине због одласка у пензију. Ако је трошак услуге стручњака са стране – актуара висок, предузеће по Концептуалном оквиру за финансијско извештавање, где је наведено да корист која се добија од информација треба да буде већа од трошкова добијања информација, код МРС 19 не иде на пуну примену, већ се руководи историјским трошком, што се не сматра битним одступањем од стандарда Резервисања за отпремнине због одласка у пензију по МРС 19 могу се у неким случајевима вршити проценом, процесима и обрачунским пречицама које могу пружити поуздану апроксимацију детаљних обрачуна, као и то да остварења актуарских губитака и добитака зависе од актуарских претпоставки. Код једноставнијих случајева, уз поједностављење актуарских претпоставки и узимање за њих најповољније могуће солуције (просечан број запослених, године старости, просечан радни стаж, дисконтна стопа на тржишту хартија од вредности) може бити примењив за МРС 19.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима, али се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима већ их обелодањује у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

2.22. Накнаде запосленима

2.22.1. Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом законом прописаних стопа. Предузеће има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

2.22.2. Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

Обрачун и исплата отпремнина и јубиларних награда регулисана је Колективним уговором за Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, који је у име Владе, потписао овлашћени представник Министарства заштите животне средине, под бројем 112-07-35/2020-04 од 21.03.2022. године, уз потпис и сагласност свих репрезентативних синдиката, објављен је 22.03.2022. године под бројем 1449/1, а ступио на снагу 30.03.2022. године. Према нормативном акту запослени има право на отпремнину при престанку радног односа ради остваривања права на пензију, у износу три просечне зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку надлежног органа, или у висини од три просечне исплаћене зараде запосленог у месецу који претходи месецу стицања права на отпремнину, односно три просечне исплаћене зараде по запосленом код Послодавца у месецу који претходи месецу стицања права на отпремнину, уколико је то за њега повољније.

Поред тога, Предузеће може да исплати и јубиларне награде за укупно време проведено у радном односу код Послодавца, који испуњава следеће услове:

1. 10 година рада - у висини једне просечне зараде по запосленом код Послодавца за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда;
2. 20 година рада - у висини две просечне зараде по запосленом код Послодавца за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда;
3. 30 година рада - у висини три просечне зараде по запосленом у предузећу за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда.

Обрачун и исказивање дугорочних обавеза по основу отпремнина извршено је коришћењем метода садашње вредности будућих очекиваних исплата, на основу обрачуна Предузећа.

Предузеће јубиларне награде измирује на терет текућих расхода. Руководство Предузећа сматра да садашња вредност дефинисаних дугорочних накнада запосленима није материјално значајна, те приложени финансијски извештаји не садрже резервисања по горе наведеном основу у висини њихове садашње вредности, у складу са захтевима МРС 19 „Накнаде запосленима“.

2.22.3. Учешће у добити запослених

Предузеће признаје обавезе и трошак за учешће у добити запослених у складу са Одлуком Надзорног одбора на коју сагласно даје оснивач - Влада Републике Србије.

2.23. Порез на добитак

2.23.1. Текући порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица и релевантним подзаконским актима.

Порез на добитак обрачунава се применом стопе од 15% на пореску основу исказану у пореском билансу.

Порески прописи у Републици Србији не дозвољавају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у одређеном претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дужи од пет година.

Обрачунати текући порез се признаје као обавеза и расход у обрачунском периоду на који се исти односи.

2.23.2. Одложени порез

Одложени порез на добитак се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Тренутно важеће пореске стопе на дан биланса су коришћене за обрачун износа одложеног пореза. Одложене пореске обавезе признају се за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и за ефекте пренетог губитка и неискоришћених пореских кредита из претходних периода до нивоа до којег је вероватно да ће постојати будући опорезиви добити на терет којих се одложена пореска средства могу искористити.

Текући и одложени порези признају се као приходи и расходи и укључени су у нето добитак периода.

2.24. Информације о сегментима

Пословни сегмент представља део имовине и пословних активности које обезбеђују производе или услуге које подлежу ризицима и користима различитим од оних у неким другим пословним сегментима. Географски сегмент обезбеђује производе или услуге унутар одређеног привредног окружења који подлежу ризицима и користима различитим од оних сегмената који послују у неким другим привредним окружењима. Кључеви за алокацију заједничких трошкова су одређени на бази најбољих процена руководства Предузећа.

2.25. Правична (фер) вредност

Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Предузећа врши процену ризика и у случајевима када се оцени да вредност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована врши исправку вредности.

2.26. Државна давања

Државна давања и помоћ могу бити у облику:

- државна помоћ су мере предузете од стране државе с намером да пружи економску корист специфичну за Друштво ако испуњава одређене критеријуме.
- државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Предузећу по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности друштва.
- давања повезана са средствима су државна давања за која је примарни услов да Предузеће које има право да прими давање треба да набави, изгради или на други начин прибави дугорочна средства. Могу бити приписани и секундарни услови који ограничавају врсту или локацију средстава или периоде у току којих средства треба прибавити или поседовати.
- давања повезана са приходима су друга државна давања, осим давања повезаних са средствима.

Државна давања, укључујући немонетарна давања по фер вредности, се не признају све док не постоји оправдана увереност:

- да ће се Предузеће придржавати услова повезаних са давањима; и

- да ће давање бити примљено.

Државно давање се признаје на систематској основи у билансу успеха током периода у којима Предузеће признаје као расход повезане трошкове које треба покрити из тог давања.

Државно давање које се прима као надокнада за настале расходе или губитке или у сврху пружања директне финансијске подршке Друштву са којом нису повезани будући трошкови се признаје у Билансу успеха периода у којем се прима.

Немонетарна државна давања у облику преноса немонетарних средстава, као што су земљиште или други ресурси, који се дају на коришћење друштву признају се и као средство и евидентирају по номиналној вредности.

Државна давања повезана са средствима, укључујући немонетарна давања по фер вредности, исказују се у билансу стања као одложени приход по основу давања који се на систематској основи признаје у Билансу успеха током века трајања средства.

Давања повезана са приходима се признају у оквиру осталих прихода у Билансу успеха.

3. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА И КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА

- Развој система финансијског управљања и контроле (у даљем тексту: ФУК) у јавном сектору у Републици Србији (у даљем тексту: РС), покренуо је и развој управљања ризицима, наглашавајући његову важност. У складу са одредбама Закон о буџетском систему („Сл.гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014 и 68/2015 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/2019, 72/2019, 149/2020 118/2021, 118/2021-др.закон, 138/2022, 118/2021- др.закон, 92/2023 и 94/2024) и Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 89/2019), систем ФУК представља свеобухватни систем унутрашњих контрола који успоставља и за који је одговоран руководиолац корисника јавних средстава, а којим се, управљајући ризицима, осигурава разумна увереност да ће се у остваривању циљева буџета и друга средства користити правилно, етично, економично, ефикасно и ефективно.

Стратегијом је одређен процес идентификовања ризика, процена идентификованих ризика, рангирање, као и које активности треба предузети како би се ефекти ризика (укупна изложеност ризику) ублажили. Такође, одређује се и линија одговорности запослених у процесу управљања ризицима, тј. ко све учествује у процесу управљања, начину извештавања о евидентираним ризицима и њиховом статусу.

Ризик је било који догађај, активност или пропуст који би се могао догодити и неповољно утицати на постизање стратешких и оперативних циљева НП „Ђердап“. Поред тога, и пропуштене прилике се такође сматрају ризиком.

Управљање ризицима је целокупан процес утврђивања, процењивања и праћења ризика, узимајући у обзир циљеве НП „Ђердап“ и предузимање потребних радњи у циљу смањења ризика, а у оквиру поштовања принципа ФУК.

Идентификовање ризика је процес утврђивања догађаја и одређивање кључних ризика који могу угрозити остварење циљева НП „Ђердап“.

Опис ризика представља процес јасне формулације односно описивања утврђених ризика, узимајући у обзир главни узрок ризика и потенцијалне последице ризика односно утицај на циљеве и активности.

Процена ризика је поступак којим се на систематичан начин обавља процена утицаја који ризик има на остваривање циљева и одређује вероватноћа настанка ризика.

Ублажавањем/третирањем ризика подразумева активности које се предузимају у циљу смањивања вероватноће настанака ризика, ублажавање негативних последица које је ризик изазвао или обоје што подразумева успостављање одговарајућих контролних активности односно процедура.

Праћење ризика је део фазе управљања ризицима у којој се проверава да ли у пракси функционишу предложене контролне активности, и да ли исте спречавају, односно ублажавају ефекат деловања ризика на циљеве. Такође, поред наведеног, праћење омогућава и идентификовање новонасталих ризика, као и ризика који су нестали или имају мањи ефекат деловања на циљеве током процеса пословања.

Инерентни ризик је ниво ризика у случају непостојања контроле и активности које ублажавају ризик.

Резидуални ризик је ризик који остаје након што руководство предузме радње за смањење последица и вероватноће неповољног догађаја, укључујући контролне активности у смислу реаговања тј. одговора на ризик.

Регистар ризика је преглед идентификованих ризика, процене ризика по критеријуму утицаја који има на остваривање циљева и вероватноће појављивања, потребних активности, односно контрола које ће смањити последице деловања ризика, особа задужених за спровођење конкретних активности, као и рокова за њихово извршење. То је интерни документ Националног парка „Ђердап“.

Према одредбама Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему ФУК у јавном сектору, руководиоца корисника јавних средстава одговоран је за одређивање и остваривање циљева, као и за успостављање делотворног система управљања ризицима који ће помоћи у остваривању постављених циљева.

Да би се успоставио адекватан систем односно процес управљања ризицима, руководиоца корисника јавних средстава треба да одреди/именује особу одговорну за координацију успостављања процеса управљања ризицима на нивоу корисника јавних средстава. Такође, у свим организационим јединицама у саставу Националног парка „Ђердап“ именују се координатори за ризике који, између осталог, идентификују ризике и ажурирају регистре ризика (приликом промене прописа, нове систематизације радних места, нових сазнања за отклањање ризика и вероватноће за појаву ризика и сл.).

Руководиоци на различитим нивоима управљања, у складу са додељеним овлашћењима и одговорностима, одговорни су за испуњавање циљева у оквиру својих надлежности, а тиме и за управљање ризицима.

Општи модел управљања ризицима подразумева:

1. Идентификацију ризика
2. Анализу и процену ризика
3. Реаговање на ризик – поступање по ризицима
4. Праћење и извештавање о ризицима

4.1. Идентификација ризика

На основу утврђених циљева, разматрају се догађаји који могу угрозити њихово остварење и предузимају одређене радње за управљање ризицима. Зато је важно да циљеви буду јасни, мерљиви, достижни, реални и временски одређени.

Циљеви се могу поделити на:

- а) Стратешке циљеве (општи) и
- б) Оперативне циљеве – специфични (који су везани за пословне процесе и планове рада).

а) Стратешки циљеви

Стратешки циљеви су дугорочни циљеви који су садржани у стратешким документима, како самог НП „Ђердап“ тако и осталих стратешких докумената који одређују правац и смер развоја Републике Србије из области финансијског управљања и контроле. Међу најзначајнијим документима из којих се посредно могу дефинисати стратешки циљеви који су везани за област управљања ризицима НП „Ђердап“ могу се издвојити већ поменута Стратегија развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у РС, Програм пословања за 2020. годину, Годишњи планови газдовања шумама, Годишњи програм управљања рибарским подручјем, Годишњи план газдовања ловиштем, Економско-финансијски план.

У том смислу Национални парк „Ђердап“ ће:

утврдити ризике на свим нивоима, како стратешким тако и оперативним и у свим планским документима - доношењем Регистра ризика;

- настојати да управљање ризицима постане саставни део процеса планирања и доношења одлука и тако постане управљачки документ за остваривање постављених циљева;
- обезбедити да све активности и са њима повезани финансијски издаци буду обухваћени финансијским планом НП „Ђердап“ у складу са програмским буџетом РС;
- избегавати активности које носе ризик од штетног публицитета или друге штете које могу утицати на углед НП „Ђердап“, као и да се управљањем ризицима омогући предвиђање неповољних околности које би могле спречити остварење циљева НП „Ђердап“;
- настојати да створи организациону структуру која, као таква, неће стварати одбојност према ризицима, али и да омогући да сви руководиоци и запослени који доносе одлуке или учествују у њиховој припреми, буду свесни одговорности и имају јасна сазнања да ће активности око управљања ризицима, резултирати у корист НП „Ђердап“ кроз остварење постављених циљева.

Најчешће методе тј. технике које организације користе за идентификовање ризика су:

- **набацивање идеја (brainstorming)** – је у ствари оформљена група кључних запослених (у НП „Ђердап“ је то Радна група), која отворено дискутује и утврђује ризике за свој делокруг рада;
- **коришћење контролних листа (check lists)** – заправо представља унапред припремљен списак ризика, па се у складу с тим сваки ризик разматра у односу на претходно утврђену листу. Ову листу би требало редовно прегледати како би се обезбедила њихова релевантност;
- **раније искуство** – по овој методи се ризици идентификују на основу знања и искуства запослених и ранијих информација које поседују везано за ризике. У том смислу, Регистар ризика може послужити као контролна листа и базна основа за даље праћење постојећих и идентификацију нових ризика, као и за њихово ревидирање у погледу вероватноће јављања и степена утицаја;
- **процена ризика од стране носиоца активности** – ово је приступ према којем сваки ниво и део организације анализира своје активности и пружа свој допринос у тзв. “дијагнози” ризика са којом се суочава. Ово се може извести путем документованог приступа (утврђени упитници) али је често продуктивније уколико се организују радионице. Посебна предност овог приступа јесте да се ризици озбиљније схватају када их идентификују сами носиоци пословног процеса.

С обзиром на то да процес управљања ризицима треба да постане саставни део стратешког и оперативног планирања, потребно је обухватити све ризике који би се могли догодити, због унутрашњих или спољашњих фактора, а који утичу на успешно остварење циљева.

Да би се олакшало препознавање ризика као и да би се осигурала покривеност свих подручја ризика, може се користити подела на пет главних група ризика, коју између осталог користи Европска комисија, и то:

а) Екстерно – спољно окружење, као на пример :

- ризици макро окружења (геополитички, економски, природне катастрофе и слично);
- политичке одлуке и приоритети;
- спољни партнери (грађани, други корисници буџетских средстава, консултантима, медији и слично).

б) Планирање, процеси и систем

- политике (укључујући и интерне политике и одлуке), стратегије, планови;
- оперативни процеси (начин организовања пословног процеса, опис процеса);
- финансијски процеси и додела финансијских средстава;
- ИТ и остали системи подршке.

в) Запослени и организација

- структура запослених и њихова компетентност;
- етика и понашање организације („тон с врха“, могућност преваре и проневере финансијских средстава, сукоб интереса и слично);
- интерна организација (начин управљања, подела улога и одговорности, делегирање итд.);
- сигурност запослених, објеката и опреме.

г) Законитост и исправност

- јасна дефинисаност закона, усклађеност постојећих закона, прописа и правила и поштовања истих.

д) Комуникација и информације

- методе и канали комуникације, тј. тачна, јасна и двосмерна линија комуницирања и преноса података;
- квалитетна и правовремена информисаност.

Оваква подела ризика обухвата како интерно, тако и екстерно окружење па представља алат који се може употребити у фази утврђивања ризика, а узима у обзир све аспекте ризика и сва потенцијална подручја ризика.

Национални парк „Ђердап“ ризик сматра озбиљним, ако је оцењен највишом оценом (6 или 9), и то у следећим случајевима:

- ако представља директну претњу успешном остваривању циљева или завршетку програма/пројекта/активности;
- ако ће проузроковати знатну штету организационим јединицама, грађанима, и сл.;
- ако ће за последицу имати кршење закона и других прописа;
- ако ће за последицу имати значајне финансијске губитке;
- ако се доводи у питање сигурност запослених и имовине у Националном парку „Ђердап“
- ако озбиљно утиче на углед Националног парка „Ђердап“.

4.2. Реаговање на ризик (поступање по ризику)

Сврха решавања ризика јесте да се неизвесност и потенцијална опасност од појаве ризика преокрене у корист Националног парка „Ђердап“, путем искоришћавања прилика и елиминисања претњи које утичу на остварење циљева. Свака радња коју Национални парк „Ђердап“ предузме са циљем да реши одређени ризик, представља део онога што је познато као „интерна контрола“.

Друштво је у свом редовном пословању у различитом обиму изложено одређеним финансијским ризицима и то:

- кредитни ризик,
- тржишни ризик (који обухвата ризик од промене курса страних валута, ризик од промене каматних стопа и ризик од промене цена) и
- ризик ликвидности.

Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Предузећа у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта.

4.3. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик да ће једна страна у финансијском инструменту, неиспуњењем своје обавезе, проузроковати финансијски губитак друге стране.

Кредитни ризик настаје код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, потраживања од правних и физичких лица и преузетих обавеза.

У складу са усвојеном кредитном политиком Предузећа анализира се кредитни бонитет сваког новог појединачног купца пре него што му се понуде стандардни услови продаје. Такође, код продаје дрвних сортимената на пању, као обезбеђење за

извршење уговорних обавеза уговара се поред авансне уплате по уговору на више рата и 10% финансијског обезбеђења од уговореног износа (депозит) одмах по склапању уговора.

4.4. **Тржишни ризик**

Ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати услед промена тржишних цена. Тржишни ризик се састоји од три врсте ризика:

- валутног ризика,
- ризика каматне стопе и
- других ризика од промене цене.

3.1.1. *Ризик од промене курса страних валута*

Валутни ризик је ризик од флукуирања фер вредности или будућих токова готовине финансијског инструмента услед промене девизног курса.

Валутни ризик (или ризик од курсних промена) се јавља код финансијских инструмената који су означени у страниј валути, то јест у валути која није функционална валута у којој су они одмерени.

3.1.2. *Ризик од промене каматних стопа*

Ризик од промене каматних стопа је ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати услед промена тржишних каматних стопа.

Ризик од каматне стопе се јавља код каматоносних финансијских инструмената признатих у билансу стања (на пример, кредити и потраживања и емитовани дужнички инструменти) и код неких финансијских инструмената који нису признати у билансу стања (на пример, неким обавезама по кредитима).

3.1.3. *Ризик од промене цена*

Ризик од промене цена је ризик да ће фер вредност или будући токови готовине финансијског инструмента флукуирати због промена тржишних цена (које нису оне које настају од ризика каматне стопе или валутног ризика), било да су те промене проузроковане факторима специфичним за појединачни финансијски инструмент или његовог емитента, или да фактори утичу на све сличне финансијске инструменте којима се тргује на тржишту

Ризик од промене цена се јавља код финансијских инструмената због промена, на пример, цена робе или цена капитала.

4.5. **Ризик ликвидности**

Ризик ликвидности је ризик да ће Предузеће имати потешкоћа у измирењу обавеза повезаних са финансијским обавезама. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

4.6. **Кључне рачуноводствене процене и претпоставке**

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

На дан извештавања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема предузећа. Уколико постоји идиција да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадив износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака, тј. у износу већем од 2% пословних прихода из претходне године врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година на начин дефинисан Међународним рачуноводственим стандардом - МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Предузеће при састављању финансијског извештаја за 2024. годину, нема корекције почетног стања и нераспоређене добити из ранијег периода, јер није имало материјално значајних грешака.

5. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Састављање финансијских извештаја у складу примењеним оквиром за извештавање захтева од руководства коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза, као и

прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, као и различитим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја, а које делују реално и разумно у датим околностима. На бази ових информација се формира претпоставка о вредности средстава и обавеза, коју није могуће непосредно потврдити на бази других информација. Стварна вредност средстава и обавеза може да одступа од вредности која је процењена на овај начин.

Процене, као и претпоставке на основу којих су процене извршене, су предмет редовних провера. Ревидиране рачуноводствене процене се приказују за период у којем су ревидиране, у случају да процена има утицај само на дати период, или за период у којем су ревидиране и за будуће периоде, у случају да ревидирање утиче на текући и на будуће периоде.

Информације о областима код којих је степен процене највећи и које могу имати најзначајнији ефекат на износе признате у финансијским извештајима Друштва, дате су у даљем тексту.

Користан век трајања некретнина, постројења и опреме и стопе амортизације

Одређивање корисног века трајања некретнина, постројења и опреме се заснива на претходном искуству са сличним средствима, као и на антиципираном техничком развоју и променама на које утиче велики број економских или индустријских фактора. Адекватност одређеног корисног века трајања се преиспитује на годишњем нивоу или када год постоји индикација да је дошло до значајне промене фактора који су представљали основ за одређивање корисног века трајања.

Обезвређење вредност нефинансијске имовине

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вредности по којима су приказане некретнине, постројења и опрема Друштва. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Обезвређење потраживања од купаца и осталих потраживања

Друштво обрачунава обезвређење сумњивих потраживања на основу процењених губитака који настају, јер купци нису у могућности да изврше тражена плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређивања за сумњива потраживања, Друштво се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и промене у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате у готовини. Стварни ниво потраживања која су наплаћена може да се разликује од процењених нивоа наплате, што може позитивно или негативно да се одрази на резултате пословања.

Резервисање по основу судских спорова

Друштво је укључено у одређени број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Друштво процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Разумне процене обухватају просуђивање руководства након разматрања информација које укључују обавештења, поравнања, процене од стране правног сектора, доступне чињенице, идентификацију потенцијалних одговорних страна и њихове могућности да допринесу решавању, као и претходно искуство. Резервисање за судске спорове се формира када је вероватно да постоји обавеза чији се износ може поуздано проценити пажљивом анализом. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација.

Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Одложена пореска средства

Одложена пореска средства призната су као резултат разлике у стопама амортизације за рачуноводствене и пореске сврхе. Значајна процена одложених средстава од стране руководства Друштва је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава које се могу признати, на основу периода и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске стратегије.

Фер вредност

Пословна политика Друштва је да обелодани информације о фер вредности активе и пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се фер вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. У Републици Србији не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. И поред наведеног, ова проблематика у Друштву није занемарена, већ руководство врши континуиране процене, уважавајући ризике, и када се процени да је надокнадива (фер или употребна) вредност средстава у пословним књигама Друштва прецењена, врши се исправка вредности.

Накнаде запосленима након прекида радног односа и друге накнаде предвиђене законом и интерним актима

Трошкови утврђених накнада запосленима након прекида радног односа, односно одласка у пензију након испуњених законских услова утврђују се применом актуарске процене. Актуарска процена укључује процену дисконтне стопе, будућих кретања зарада, стопе морталитета и будућих повећања накнаде по одласку у пензију. Због дугорочне природе ових планова, значајне неизвесности утичу на исход процене.

6. БИЛАНС УСПЕХА

6.1. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

Предузеће је у извештајном периоду остварило следеће приходе:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Домаће тржиште		
Приходи од продаје сопствене потребе		
Приходи од продаје производа и робе- сувенири	264	439
Укупно:	264	439
Приходи по фактурама на домаћем тржишту		
Приходи од услуга смештаја	168	133
Приходи од продаје услуга и производа ловства	4.345	3.911
Приход од услуга презентације	4.885	3.886
Свега	9.368	7.930
Укупно приходи од пр.робе,производа. и услуга	9.632	8.369

6.2. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Приходи од субвенција из републичког буџета(Мин.заштите, Мин.пољопривреде, Мин. Финансија)	4.614	6.109
Приход од донација домаћа правна лица		
Приходи по основу услов. субвенција –републ.буџет	29.167	16.867
Приход од донација од иностраних пројеката	2.991	761
Приход од условљених иностраних донација		
Укупно :	36.772	23.737
Приходи од закупнина	567	492
Приходи од чланарина рибарство и ловство	11.617	11.316
накнада за коришћење простора Националног парка Ћердап	119.881	102.987
Остали пословни приходи	627	50
Укупно:	132.692	114.845
Укупно остали пословни приходи:	169.464	138.582

6.3. ПОВЕЋАЊЕ/(СМАЊЕЊЕ) ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА УЧИНАКА

У извештајном периоду промене на залихама недовршене производње и готових производа је следеће:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Недовршена производња на дан 31. децембра 2024.	0	0
Недовршена производња на дан 31. децембра 2025.	0	0
Готови производи на дан 31. децембра 2024.	0	0
Готови производи на дан 31. децембра 2025.	5.392	0
Минус:	0	0
Недор. произ. на дан 31.12.2024. смањење(2025.смањење)	0	0
Готови про. на дан 31.12.2024. смањење (2025.повећање)	0	0

Укупно**5.392**

Предузеће је променило начин коришћења шума са израдом у сопственој режији на продају дрвних сортимената „на пању“ – у шуми, што представља продају материјала, а не готових производа. Из наведених разлога нема прихода ни стања, како недовршене производње тако ни готових производа.

6.4. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ

Шуме се, у складу са МРС 41, вреднују приликом признавања и на датум сваког биланса стања по фер вредности умањеној за процене трошкове продаје.

Да би се проценила фер вредност шума неопходно је утврдити количину дрвне масе појединих врста дрвећа, дебљинску структуру и квалитет дрвне масе, фер цене по јединици дрвне масе и трошкове продаје. Вредност шума утврђује се у Општој основи газдовања шумама и Посебним основама газдовања шумама, у складу са Законом о шумама. Увећања вредности шума настају као резултат прираста дрвне масе, активирање шума и превозијење из шума у припреми, куповина шума, улагање у шуму, док смањење вредности шума настаје као последица уништених шума од пожара, суша, елементарних непогода – ветроизвала. Смањење настаје и сечом шума која више не представља биолошко средство, односно намењена је продаји.

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Приходи од усклађивања вредности имовине -шуме	25.758	55.273
Укупно:	25.758	55.273
Укупно пословни приходи (6.1.+6.2.+6.3.+6.4.)	210.246	202.224

6.5. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

У извештајном периоду предузеће је остварило следеће трошкове материјала:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Набавна вредност продате робе на мало - сувенирнице	203	295
Укупно-	203	295
Трошкови материјала (рибарство, ловство, шумарство)	3.253	1.722
Трошкови осталог материјала (канел., одржавање сред.и др.)	2.369	2.709
Трошкови горива и енергије	10.967	11.113
Трошкови резервних делова	4.301	3.316
Трошкови једнократног отписа инвентара	2.922	3.213
Укупно:	23.812	22.073

6.6. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

Маса зарада на месечном нивоу и на годишњем нивоу за 2025. годину планирана је и реализована Годишњим Програмом пословања Јавног предузећа Национални парк Ђердап за 2025. годину на који је дата сагласност оснивача предузећа Влада Републике Србије. Планирана је маса средстава за старозапослене раднике у 2025. години је за оне запослене којима ће се исплаћивати зарада у 2025. години. У 2025. години три запослене жене остварују право на породичко одсуство и одсуство ради неге детета у континуитету. Одмах по истеку породичког, наставља се одсуство ради неге детета и траје 365 дана (прво и друго дете) од дана отпочињања породичког одсуства. Право запослене жене, а изузетно и оца детета, на породичко одсуство, одсуство са рада ради неге детета, уређено је и загарантовано Законом о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/20013, 75/2014, 13/2017- одлука УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење), док је право на накнаду зараде за време одсуства утврђено одредбама Закона о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС“, бр. 113/2017, 50/2018, 46/2021 – одлука УС, 53/2021 - одлука УС, 66/2021, 130/2021, 43/2023 – одлука УС и 11/2024 – одлука УС). Исплата накнаде за породичко одсуство врши се преко надлежног органа јединице локалне самоуправе, а из средстава буџета надлежног министарства. С обзиром да Предузеће не исплаћује накнаду за породичко одсуство, за две породице које имају решење за породичко одсуство током целе 2025. године није планирана маса средстава за зараде, при чему трећој породици решење истиче у јулу и за исту планирана су средства за исплату од августовске зараде (повратак са породичког одсуства).

Одредбама Закона о раду утврђено је да се елементи зараде (основна зарада, увећање зараде, радни учинак), зарада по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси), накнада трошкова који имају карактер зараде (топли оброк, регрес и друга примања из чл. 120 тачка 4 Закона) и друго, детаљније је уређено општим актом и уговором о раду. Општи акт примењен код планирања зарада за 2025. годину је Колективни уговор за Јавно предузеће Национални парк Ђердап, Доњи Милановац бр. 1436 од 21.03.2022. године (ступио на снагу 30.03.2022. године) , Анекса бр. I Колективног уговора ЈП „Национални парк Ђердап “ Доњи Милановац број 549 који је ступио на снагу 30.03.2023. године, Анексом бр. II Колективног уговора ЈП „Национални парк Ђердап “ Доњи Милановац број 1723 и Анексом бр. III Колективног уговора ЈП „Национални парк Ђердап “ Доњи Милановац број 880 који је ступио на снагу 05.03.2025. године, а утврђена основица за обрачун и исплату зарада је у износу од 24.483,83 динара, односно 34.927 динара са припадајућим порезом и доприносима.

Приликом планирања укупне годишње масе средстава за зараде, односно месечне масе средстава за зараде, поред утврђеног износа укупне основне зараде, узето је у обзир да основна зарада запослених не може бити мања од минималне зараде која је утврђена за 2025. годину (утврђена минимална нето цена рада по сату у износу од 308 динара. Поред наведеног узимајући у обзир околности и потребе посла, као и процењени број запослених у сваком календарском месецу у 2025. години, код планирања средстава поштовала се висина сваког појединачног права утврђеног општим актом и уговором о раду (ангажовање запослених у дане државних празника, коришћење годишњих одмора, плаћеног одсуства и остало) што је уређено важећим законским и подзаконским актима у области зарада. За исплату накнада зарада кроз обрачун дванаестомесечног просека неопходна су планирана увећана средства масе средстава за зарада за 0,04% у односу на претходну годину.

У 2025. години запослени ће имати једну навршену годину рада проведenu у радном односу код послодавца, у односу на претходну годину, тако да маса средстава за зараде у 2025. години садржи увећање по наведеном основу (минули рад - 0,4% за сваку пуну годину рада остварену у радном односу). Министарство заштите животне средине решењем број 110-00-119/2018-04 од 30.11.2018. године дало је сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“. Предузеће ће и у 2025. години по важећем Правилнику усклађивати попуњеност радних места, како би се кадровским капацитетима (у квалитативном и квантитативном погледу), задовољили минимални захтеви за ефикасно функционисање. У Предузећу се као послови пословодства сматра се само директор. Висина зараде за пословодство - утврђује се према коефицијенту из Уговора о раду и одговарајуће цене рада. О бонусима и наградама по уговору о раду одлуку доноси Надзорни одбор.

Уговорима о раду и чл. 29 Колективног уговора, са запосленима је уговорен прековремени рад у случају кад је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран, при чему за рад дужи од пуног радног времена, запослени има право на увећање зараде у висини од 26% од основне зараде. Прековремени рад представља рад који запослени остварује изнад радног времена.

Досадашња пракса показала је неопходност у планирању масе средстава за наведене сврхе, како се не би догодило да при исплати увећане зараде код радника који су остварили сате прековременог рада, због недовољно планираних средстава у маси за исплату зарада, да се код осталих радника који немају прековремене сате основна бруто зарада смањи ради исплате износа обрачунатог по основу прековременог рада. Утицај временских услова код послодавца отвара могућност за изненадно повећање обима посла које по својој природи не трпи одлагање, јер би свако одлагање нанело велике штете у пословању, што послодавац спречава увођењем прековременог рада.

Накнаде физичким лицима по основу уговора о делу планиране су у износу од 77.500,00 динара. Уговор о делу се склапа са физичким лицем за обављање послова које запослени радници нису у могућности да обаве (вештачења, процене). Уговоре о делу по Закону о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-испр., 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-одлука УС, 07/12-усклађ. дин. изн., 93/12, 114/12-одлука УС, 08/13-усклађ. дин. изн., 47/13, 48/13-испр., 108/13, 06/14-усклађ. дин. изн., 57/14, 68/14-др. закон, 05/15-усклађ. дин. изн., 112/15, 05/16-усклађ. дин. изн., 07/17-усклађ. дин. изн., 113/17, 07/18-усклађ. дин. изн., 95/18 и 4/2019- усклађени дин.изн., 86/2019, 5/2020- усклађени дин. изн., 153/2020, 156/2020 - усклађени дин.изн., 6/2021 - усклађени дин.изн., 44/2021, 118/2021, 132/2021 и 10/2022 - усклађени дин.изн., 6/2023 – усклађени дин. изн., 92/2023 и 6/2024 – усклађени дин.) је категорија осталих личних примања, те се морају приказати у табелама које се односе на лична примања. Планира се одређени број лица у ангажовању као стручних преводилаца приликом доласка Комисије за праћење – евалуације у статусу Геопарка.

Накнаде физичким лицима по основу осталих уговора планиране су у износу од 2.530.000,00 динара. Послове интерне ревизије обављају јединице интерне ревизије које могу бити организоване као јединице, службе или неки други организациони облик. Интерни ревизори не могу обављати, нити им се могу доделити било које друге функције и активности, осим активности интерне ревизије. Они су функционално и организационо независни. Интерни ревизор може обављати послове, код једног или више субјеката ревизије. По неопходним предусловима нико од запослених радника не испуњава услове за интерног ревизора у јавном сектору, у смислу да има положен испит за овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору, са најмање седам година радног искуства на пословима ревизије (по новом Правилнику), финансијске контроле или рачуноводствено – финансијским пословима. Како би испоштовало законску регулативу и налог ревизије Предузеће користи могућност коју даје члан 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 99/2011 и 106/2013 и 84/2023), који је ступио на снагу 13. окобра 2023. године а то је да интерна ревизија код корисника јавних средстава може да се успостави од стране интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Сектора за интерну контролу и интерну ревизију при Министарству финансија. Обратили смо се Централној јединици за хармонизацију за давање сагласности и иста нам је одговорила, да можемо од другог корисника јавних средстава ЈП „Србијашуме“ који има лиценциране интерне ревизоре ангажовати интерне ревизора (положен испит - сетификат) по основу уговора о допунском раду. Ова сарадња је започета у 2023. години и наставља се у 2025. години. Из наведених разлога планиран је износ средстава по основу осталих уговора (допунски рад) како би се наставило са успостављањем интерне ревизије у Предузећу, и тиме поступили по налогу државне ревизије.

Кроз планирани износ средстава по осталим уговорима урачунат је и износ за уговоре који се склапају са физичким лицима због коришћења земљишта у власништву физичких лица у току радова на искоришћавању шума, а прелаз и коришћење земљишта физичких лица представља надокнаду физичким лицима за прелазак и коришћење приватног поседа.

Накнаде председнику и члановима Надзорног одбора планиране су и приказане у делу Програма под тачком 6.5. Накнаде председнику и члановима Надзорног одбора, док су накнаде члановима комисије за ревизију приказане у делу Програма под тачком 6.6. Планиране накнаде члановима Комисије за ревизију.

Планиране накнаде трошкова запосленим радницима су и трошкови превоза запослених на посао и са посла. Планиран износ за 2025. годину је 650.000, 00 динара и мањи је у односу на планирана средства за претходну годину, јер мањи број запослених користи јавни превоз за долазак и одлазак с посла.

Трошкови дневница на службеном путу у земљи и иностранству, као и накнада трошкова на службеном путу у земљи и иностранству планирани су у на истом нивоу као претходне године.

У току 2025. године три запослена радника стичу основ за одлазак у пензију. По Колективним уговором за ЈП „Национални парк Ђердап“ запослени има право на отпремнину при престанку радног односа ради остваривања права на пензију, у износу од три просечне зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку надлежног органа, или у висини три просечне исплаћене зараде запосленог у месецу који претходи месецу стицања права на отпремнину, односно три просечне исплаћене зараде по запосленом код Послодавца у месецу који претходи месецу стицања права на отпремнину, уколико је то за њега повољније. За исплату отпремнина за одлазак у пензију планирана су средства у износу од 1.440.000 динара.

План исплата јубиларних награда је на основу година укупног радног стажа у Предузећу. Запослени има право на јубиларну награду, за укупно време проведено у радном односу код Послодавца, који испуњава следеће услове:

1. 10 година рада - у висини једне просечне зараде по запосленом код Послодавца за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда;
2. 20 година рада - у висини две просечне зараде по запосленом код Послодавца за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда;
3. 30 година рада - у висини три просечне зараде по запосленом у Предузећу за месец који претходи месецу у којем се исплаћује јубиларна награда.

Право за исплату јубиларне награде у 2025. години стиче 7 радника у укупном износу од 1.743.479 дин. и то: за 10 година рада у Предузећу у износу од једне просечне бруто зараде по запосленом у Предузећу стиче један радник, за 20 година рада у Предузећу у износу од две просечне бруто зараде по запосленом у Предузећу стиче четири радника и за 30 година рада у Предузећу у износу од три просечне бруто зараде по запосленом у Предузећу стичу два радник. Према чл. 60. Колективног уговора јубиларна награда се исплаћује у месецу стицања услова.

- један радник са 10 година рада у Предузећу (117.750 x 1).....117.750
- један радник са 20 година рада у Предузећу (231.712,80 x 4).....926.851
- један радник са 30 година рада у Предузећу (349.439 x 2).....698.878

Помоћ радницима и породицама радника подразумева помоћ у случају теже болести, смртог случаја, елементарних непогода и осталих непредвиђених ситуација. Таквих случајева у претходној години је било и све солидарне помоћи исплаћиване су по основу смрти члана породице. Колективним уговором на име солидарне помоћи у случају смрти ужег члана породице запосленом се исплаћује солидарна помоћ у висини 1/3 неопорезивог износа. У току 2024. године повећан је износ неопорезивог износа и тиме је повећан и износ солидарне помоћи. С обзиром да су то ипак непредвиђене околности и представљају ситуације у којима је непоходна помоћ, при чему ће износ неопорезивог износа и у 2025. години бити повећан, планиран је већи износ у односу на претходну годину и износи 230.000,00 динара.

Остале накнаде запосленима и другим физичким лицима који нису запослени у Предузећу подразумева исплате запосленим и другим физичким лицима, а нису обухваћена претходним објашњењима, попут пакетића деци поводом новогодишњих празника, или анагажовање евалуатора из иностранства који прате реализацију међународних пројеката и којима се надокнађују трошкови доласка. На име новогодишњих поклона за децу запослених повећан је износ са 300.000 динара на 400.000 динара, обзиром да је повећан број деце којима се обезбеђује новогодишњи поклон. Осим овога, у наведеној категорији је и накнада трошкова осталим физичким лицима која су ангажована по основу праћења статуса геопарка. Извршни одбор Унеска је на 209. седници у јулу 2020. године подржао одлуку Савета Унеска за светске геопаркове и одобрио номинацију Ђердап Унеско геопарка. Како период од номинације. истиче, и како би се иста обновила неопходно је ангажовање лица које ће представницима светске мреже геопарка образложити напредак и испуњеност услова да се дат статус геопарка настави. Ово подручје је прво у Србији добило статус Унеско геопарка и за накнаду трошкова ангажованих лица планира се износ од 150.000 динара. Из наведеним разлога планиран износ осталих трошкова запослених и осталим физичким лицима је повећан и износи 550.000 динара.

Накнаде председнику и члановима Надзорног одбора регулисане су у складу са Одлуком о критеријумима и мерилима за утврђивање висине накнаде за рад у Надзорном одбору јавних предузећа („Сл. гласник РС“, број 102/16).

Планиране укупне накнаде чине:

- износ нето накнаде за рад председника и чланова у Надзорном одбору Јавног предузећа, регулисан је ставом 2. Одлуке о критеријумима и мерилима за утврђивање висине накнаде за рад у надзорном одбору јавних предузећа („Сл. гласник РС 102/16“) и иста не може бити виша од просечне зараде по запосленом без пореза и доприноса која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу у години која претходи календарској години, за годину за коју се одређује висина накнаде.

Накнада председника надзорног одбора не може бити виша од претходно наведеног износа, увећаног за 20%.

Смерницама за израду годишњег програма пословања за 2025. годину (по Уредби Владе РС број 05 Број: 110-11118/2024 од 14.11.2024. год), односно трогодишњег програма пословања за период 2025-2027. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса у делу који се односи на план накнада председнику и члановима надзорног одбора назначено је да се накнаде председнику и члановима надзорног одбора изузетно за 2025. годину, планирају највише до нивоa планираних средстава за 2024. године.

Обрачуната месечна нето накнада Председнику и члановима Надзорног одбора је на нивоу из 2025. године и износи:

1. Председник Надзорног одбора -----89.977 динара
2. Чланови Надзорног одбора ван редова запослених у Предузећа. —74.981 динара
3. Члан Надзорног одбора из редова запослених у Предузећу -----74.981 динара

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Трошкови зарада и накнада зарада	126.830	118.596
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде дазарада	19.215	17.970
Трошкови накнада по уговору о делу	23	19
Трошкови накнада по ауторским хонорарима	0	0
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	0	0
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	2.534	2.480
Трошкови нак. члановима управног одб. и ком.за ревизију	7.350	7.350
Остали лични расходи и накнаде	4.189	3.864
Укупно:	160.141	150.279

6.7. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

Трошкови амортизације у износу од РСД 16.782 хиљада односе се на: амортизацију нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме (Напомена 3.14.) према следећем прегледу:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Амортизација основних средстава	16.554	16.782
Укупна амортизација:	<u>16.554</u>	<u>16.782</u>

6.8. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
<i>Трошкови производних услуга</i>		
Трошкови услуга на изради учинака	0	0
Трошкови транспортних услуга	2.402	2.237
Трошкови услуга одржавања (влаке, путеви, опрема и др.)	32.310	24.958
Трошкови закупнина	287	307
Трошкови сајмова	354	254
Трошкови рекламе и пропаганде	541	474
Трошкови истраживања	758	2.200
Трошкови осталих услуга –комуналне, геодетске и ос.	752	780
Свега:	37.404	31.210

6.9. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА

Одредбама Закона о шумама прописано је да средства за репродукцију шума издвајају корисници шума.

Средства за репродукцију шума користе се за финансирање радова просте и проширене репродукције:

- под простом репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: припрема земљишта за природно подмлађивање; попуњавање, нега и чишћење састојина, пошумљавање површина насталих чистом сечом као редовним видом обнављања шума или дејством елементарних непогода; заштита шума од штетног деловања човека, биљних болести и штеточина и пожара; чување шума од бесправног коришћења и самовласног заузимања; производња шумског семена и садног

материјала, изградња шумских саобраћајница за потребе просте репродукције шума; одабирање и обележавање стабала за сечу и израда основа и других пројеката и планова газдовања шумама;

- под проширеном репродукцијом шума, у смислу овог закона, подразумева се: пошумљавање необраслог шумског земљишта; реконструкција и мелиорација деградираних шума, шикара и шибљака (превођење шума у виши узгојни облик, замена врста дрвећа, подизање интензивних засада брзорастућих врста дрвећа и заштитних појасева на новим површинама); производња шумског семена и садног материјала; изградња шумских саобраћајница и израда пројеката и планова за потребе проширене репродукције.

Средства за репродукцију шума које се природно обнављају, односно средства за амортизацију интензивних шумских засада издваја корисник, односно сопственик шума, у складу са основом за газдовање шумама. Наведена средства користе се првенствено за одржавање шума и израду планова газдовања шумама, а неутрошена средства у текућој години морају се искористити као учешће у финансирању мера утврђених програмима развоја шумарства, односно годишњим програмима коришћења средстава у наредној години. Основицу за обрачун средстава за репродукцију, чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече, на коју се примењује стопа од најмање 15%. Трошкови резервисања износе РСД 16.500 хиљада. Обзиром да нису сва резервисања утрошена у претходној години, остао је иннос од 2.525 хиљ. динара, на трошковима резервисања је износ од 13.975 хиљ. динара, како би укупна резервисања износила 16.500 хиљ. динара.

Разумном проценом руководства о очекиваним одливима економских користи из Предузећу у будућности, без процене независног актуара врши се обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине због одласка у пензију. Ако је трошак услуге стручњака са стране – актуара висок, предузеће по Концептуалном оквиру за финансијско извештавање, где је наведено да корист која се добија од информација треба да буде већа од трошкова добијања информација, код МРС 19 не иде на пуну примену, већ се руководи историјским трошком, што се не сматра битним одступањем од стандарда Резервисања за отпремнине због одласка у пензију по МРС 19 могу се у неким случајевима вршити проценом, процесима и обрачунским пречицама које могу пружити поуздану апроксимацију детаљних обрачуна, као и то да остварења актуарских губитака и добитака зависи од актуарских претпоставки. Код једноставнијих случајева, уз поједностављење актуарских претпоставки и узимање за њих најповољније могуће солуције (просечан број запослених, године старости, просечан радни стаж, дисконтна стопа на тржишту хартија од вредности) може бити примењив за МРС 19. Трошкови резервисања за отпремнине због одласка у пензију износе РСД 820 хиљада.

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	30.215	13.975
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	549	820
Укупно резервисања:	<u>30.764</u>	<u>14.795</u>

6.10. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
<i>нематеријални трошкови</i>		
Трошкови непроизводних услуга	10.660	6.625
Трошкови репрезентације	993	996
Трошкови премија осигурања	3.597	6.387
Трошкови платног промета	356	288
Трошкови чланарина	767	861
Трошкови пореза	12.825	9.823
Остали нематеријални трошкови	7.169	6.460
Свега	<u>36.367</u>	<u>31.440</u>

Укупно пословни расходи (6.3+6.4+6.5+6.6+6.7+6.8)од 6.5 до 6.10	<u>305.245</u>	<u>266.874</u>
Укупно пословни губитак:	94.999	64.650

6.11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
<i>Финансијски приходи</i>		
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		
Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица		

Приходи од камата	1.684	629
Позитивне курсне разлике		
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле		
Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања који се обрачунавају методом удела		
Остали финансијски приходи		
Свега финансијски приходи	1.684	629

Финансијски расходи

Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		
Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима		
Расходи камата	0	1
Негативне курсне разлике	9	6
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле		
Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања који се обрачунавају методом удела		
Остали финансијски расходи	299	270
Свега финансијски расходи	308	277
Укупно добитак из финансирања:	1.376	352
Укупно губитак из финансирања:		

6.12.ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Приходи од усклађивања фер вредности		
Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности	4.459	9.649
Свега	4.459	9.649
Расходи од усклађивања фер вредности		
Расходи од усклађивања фер вредности	9.582	746
Свега	9.582	746
Остали приходи		
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	2.058	0
Добици од продаје биолошких средстава	94.408	51.533
Приходи по осн. ефеката угов, заштите од ризика - ревалор.станова	368	423
Приход од смањења обавеза	5	1
Приход од исп.цињаних	0	0
Приходи од укидања дугорочних резервисања	16.500	20.497
Приходи од отписаних потраживања	2.389	0
Приход од санитарног излова толстолобика	0	0
Приход од наплата штета од осигуравајућих кућа	3.106	1.572
Приход од наплата штета од других лица	6	90
Остали накн.утврђени приходи	117	62
Приход од судских спорова	1.032	146
Остали непоменути приходи	1	81
Свега приходи - остали	119.990	74.405
Остали расходи		
Губици по основу расхоровања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	307	331

Расходи по основу директних отписа потраживања	71	49
Расходи по основу кала, растура, квара и лома	0	51
Расходи по основу судских спорова	201	8.534
Остали расходи донације и спонзорства	165	121
Остали расходи накнаде штета физичка, правна и предузетници	0	49
Остали расходи накнада штете од дивљачи	1.864	1.738
Трошкови поступка – заштите права	0	120
Остали расходи - отпис	27	0
Остали расходи	2.257	111
Укупно остали расходи	<u>2.635</u>	<u>11.104</u>

Кроз остале расходе евидентирана је накнада штете од дивљачи, хуманитарна помоћ, остали расходи и накнада за инвалидност по судском спору.

6.12. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Добитак из редовног пословања	18.609	7.906
Укупно добитак из редовног пословања	<u>18.609</u>	<u>7.906</u>

6.13. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Финансијски резултат у билансу успеха (добитак/губитак пре опорезивања)		
Нето капитални добици (губици)	18.690	7.906
Пословни добитак (губитак)		
Усклађивање и корекције расхода у пореском билансу	2.753	-1.957
Усклађивање и корекција прихода у пореском билансу		
Опорезива пословна добит	21.443	5.949
Умањење за износ губитка из ранијих година		
Капитални добитак		
Умањење за износ капиталних губитака ранијих година		
Пореска основица		
Умањење за приходе од дивиденди и удела у добити од резидентних обвезника		
Пореска основица (Образац ПБ-1)	21.443	5.949
Обрачунати порез (15% од умањене пореске основице)	3.216	892
Финансијски резултат у билансу успеха (добитак/губитак пре опорезивања)	<u>18.609</u>	<u>7.906</u>
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Образац ПДП)	3.216	892
Порески расход периода	472	
Порески приход периода	<u>0</u>	<u>47</u>
НЕТО ДОБИТАК ЗА 2025. ГОДИНУ	<u>14.921</u>	<u>7.061</u>

Код састављања пореског биланса и пореске пријаве примењују се одредбе Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20- усклађени износ дин.изн., 153/20, 118/21 и 94/24). Обрачун пореза на добитак врши се по стопи од 15% у складу са пореским прописима, одвојено за пословни и капитални подбиланс. Порески биланс састављен је са одређеним коригованим подацима из финансијског извештаја на начин предвиђен Законом. Порески биланс има за циљ да се на пореским прописима утврђен начин, утврди опорезива добит, односно губитак. Тако утврђена добит коригована по основу капиталних добитака, основица је за израчунавање пореза на добит. За утврђивање опорезиве добити у пореском билансу користи се већина ставки прихода и расхода утврђених у билансу успеха. Код појединих ставки се уноси корекција предвиђена законом, која се другачије уноси у порески биланс, да би се добила опорезива добит. Врши се усклађивање појединих позиција прихода и расхода, а пореска основица се умањује за губитке ранијих година. Код обрачуна амортизације за пореске сврхе код сталних средстава, стална средства се разврставају у две групе

1. стална средства стечена закључно са 31.12.2018. године, односно последњим даном пореског периода који почиње у 2018. години,
2. стална средства стечена почев од 01.01.2019. године, односно првог дана пореског периода који почиње у 2019. години.

Амортизација средстава стечених почев од 01.01.2019. године у пореском билансу за 2025. годину признаје се као расход у износу обрачунатом према новим правилима, односно према одредбама чл. 106 Закона о порезу на добит правних лица и Правилника о амортизацији сталних средстава која се признаје за пореске сврхе („Сл. гласник РС“, бр. 93/19) – нови Правилник. Према новом Правилнику обавеза је да се од 01.01.2019. године, за свако средство стечено од 01.01.2019. године, за које се обрачунава амортизација обезбеде подаци о набавци, износу обрачунате рачуноводствене и износу обрачунате пореске амортизације, износ пореске амортизације која се признаје у пореском периоду за пореске сврхе, износ неотписане како рачуноводствене, тако и пореске вредности.

6.14.

БИЛАНС СТАЊА

НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

У току 2025. године промене на нематеријалним улагањима предузећа су:

	Улагања у развој	Концеције патенти, Софтвери и остала права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална Улагања у припреми	Аванси за нематеријалну имовину	Укупно
Набавна вредност						
Стање на почетку године	0	9.428	4.752	1.000	0	15.180
Корекција почетног стања	0	0	0	0	0	0
Нове набавке		4.500	507			5.007
Пренос са једног облика на други			1.000	-1.000		0
Отуђивање и расхоровање	0	0	0	0	0	0
Остало						
Ревалоризација – процена						
Стање на крају године	0	13.928	6.259	0	0	20.187
Исправка вредности						
Стање на почетку године	0	5.756	2.753			8.509
Корекција почетног стања						
Амортизација 2025. године		689	774			1.463
Отуђивање и расхоровање	0	0	0			0
Обезвређења						
Остало						
Ревалоризација - процена						

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2025. ГОДИНУ.

- ЈП НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП ДОЊИ МИЛАНОВАЦ-

Стање на крају године	0	6.445	3.527			9.972
Неотписана вредност на дан 31.12.2025.	0	7.483	2.732	0	0	10.215
Неотписана вредност на дан 31.12.2024.	0	3.671	2.000	1.000	0	6.671

Нематеријална улагања исказују се по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију.

Нематеријална улагања из припрем која се односи на израду педолошке карте парка која је финансирана од стране надлежног министарства у износу од 1.000 хиљ. динара, у фази која је у употреби из припреме је активиран. Ко набавке софтвера извршена је набавка софтвера за електронско праћење возила ради наплате накнаде за коришћење заштићеног подручја националног парка у износу од 4.500 хиљ. динара. Код набавке нематеријалних улагања извршена је набавка акта о процени ризика у износу од 270 хиљада динара и план и пројекта за систем техничке заштите у износу од 237 хиљада динара.

6.15. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

У току 2025. године промене на некретностима, постројењима и опреми предузећа су:

	Земљишта	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестицио не некретнине	У припреми	Аванси	Укупно
Набавна вредност							
Стање на почетку године	759.879	212.589	117.268	0	11.031	0	1.100.767
Корекција почетног стања							
Нове набавке		4.937	12.851	0	89		17.877
Пренос са једног облика на други	9.051	1.980			-9.051 -1.980		0
Расходовање			-4.484	0		0	-4.484
Продаја			-5.150				-5.150
Ревалоризација	-21.641						- 21.641
Стање на крају године	747.289	219.506	120.485	0	89	0	1.087.369
Исправка вредности							
Стање на почетку године		90.543	81.227				171.770
Корекција почетног стања							
Амортизација 2025. године		6.265	8.826				15.091
Отуђивање			-4.844				-4.844
Расходовање			-4.484				-4.484
Остало-реклаификација							
Ревалоризација - процена							
Стање на крају године		96.808	80.725	0			177.533

Неотписана
вредност –
садашња
31.12.2025.

747.289 122.698 39.760 0 89 0 909.836

Неотписана
вредност –
садашња
31.12.2024.

759.879 122.046 36.041 0 11.031 0 928.997

Процењена вредност земљишта (пољопривредног, грађевинског) на основу вредности по квадрату из донетих Одлука износи: 7747.289 хиљ. динара. Како је вредност земљишта у претходној години по процени и обрачуна по одлукама локалних самоуправа износила 759.879 хиљ. динара, дошло је до смањења вредности земљишта за износ од 21.641 хиљада динара (код пољопривредног смањење за 16.536 хиљ. динара, а код грађевинског смањење за 5.105 хиљ. динара) јер је **Одлукама локалних самоуправа у просеку повећана цена по квадрату**. Код општине Мајданпек за пољопривредно земљиште цена од 80 динара је задржана на 85 динара по квадрату, код општине Кладово са 37 динара на 14 динара по квадрату, док се код општине Голубац задржала на 25 динара по квадрату. Смањење цене пољопривредног земљишта општине Кладово дошло је до пада вредности земљишта у вредности од 16.537 хиљ.динара. Код грађевинског земљишта код општине Мајданпек за грађевинско земљиште у првој зони цена је повећана са 2.509,00 динара на 3.266,33 динара, у другој зони није било промена као и ни у четвртој зони, петој зони и шестој. Општина Кладово је смањила цену грађевинског земљишта са 759 динара на 186 динара по метру квадратном што је утицало на пад вредности грађевинско земљишта за износ од 5.104 хиљ. динара . Пад вредности земљишта на основу процена и Одлука које доносе локалне самоуправе је укупно 21.641 хиљ. динара. Стаза која је била у припреми пренесена је из припреме на употребу, обзирим да припада парцелизацији стазе унутар земљишта у износу од 9.051 хиљ. динара.

У току 2025. године повећање вредности на грађевинским објектима у износу од 4.937 хиљада динара односи се на улагања у уградњу грејања у објекту у Текији у износу од 2.056 хиљада динара и изградња нових чека за потребе ловста у износу од 61 хиљада динара. Изградња и инвестиције у камионске путеве односи се на: шумски пут Раденка црни врех у износу од 554 хиљ. динара, шумски пут Лева река попове тапије у износу од 523 хиљ.динара, шумски пут Попове тапије 65 одељење у износу од 598 хиљ. динара, шумски пут Јастребово караула у износу од 1.120 хиљ. динара и израда контролних пунктора у износу од 25 хиљ. динара. Пошто су контролни пунктови успостављени из припреме на пунктове је пренешен део у износу од 1.980 хиљ. динара..

У 2025. године извршена је набавка опреме у укупном износу од 12.851 хиљ.динара и то: опрема теренска возила 3 комада – износу од 7.060 хиљ. динара, чамац у износу од 782 хиљ. динара, таруп за потребе ловства у износу од 140 хиљ. динара, опрема за детекцију возила на пунктовима у износу од 4.505 хиљ. динара и панорамски професионални двоглед у износу од 364 хиљ. динара. Расходована је опрема у износу од 4.484 хиљ. динара (опрема теренско возило, опрема мотори и мопеди, половине направе, канцеларијски намештај- столица, опрема – рачунари и остала дотрајала опрема). Поред расходовања путем лицитације продата је дотрајала и расходована опрема у износу од 5.150 хиљ. динара.

Код инвестиција у припреми активирани су инвестиције код улазних пунктова и стазе – земљиште у износу од 11.031 хиљ. динара, а започете су а не завршене чеке за ловство у износу од 89 хиљ. динара.

БИОЛОШКА СРЕДСТВА - ШУМЕ

	Шуме	Укупно
Набавна вредност		
Стање на почетку године	4.309.174	4.309.174
Корекција почетног стања		
Нове набавке		
Пренос са једног облика на други		
Отуђивање и расходовање (продаја)	-69.939	-69.939
Остало-реклаификација		

Ревалоризација - процена	25.757	25.757
Стање на крају године		4.264.992
Стање на крају године		
Неотписана вредност - садашња 31.12.2025.	4.264.992	4.264.992
Неотписана вредност –сад. 31.12.2024.	4.309.174	4.309.174

Вредност шума одређује се на основу Општих основа за газдовање шумама и Посебним Основама. Иста се утврђује проценом. Вредност се добија када се утврђена тотална дрвна запремина разврста на дрвне сорimente, утврди продајна вредност дрвне масе на камионском путу и од тако утврђене вредности, одбију се трошкови сече, израде и привлачења дрвних сориментата до шумског камионског пута. Утрошена вредност у току године је вредност која је по основама предвиђена у обиму искоришћавања. Процена вредности шума урађена је под 31.12.2025. године, што представља ревалоризацију вредности. Процену није радио независни проценитељ из наведене струке – шумарске, обзиром на специфичност процене, јер Предузеће располаже стручним кадром оспособљеним за процену шума, с обзиром да се Предузеће бави шумарством и располаже са 13 инжењера шумарства, чија стручност је управо област шумарства.

Повећање вредности шума је по основу процене вредности шума износи 25.757 хиљ. динара. Смањење вредности шума је по основу искоришћавања у износу од 69.939 хиљ. динара.

6.16. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Остали дугорочни финансијски пласмани односе се на:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Дугорочне кредите матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима	0	0
Дугорочне кредите у земљи	0	0
Дугорочне кредите у иностранству	0	0
Хартије од вредности које се држе до доспећа		
Остале дугорочне пласмане- откуп станова запослених	2.012	2.249
Свега		
Минус: Исправка вредности	0	0
Укупно	2.012	2.249

6.17. ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Одложена пореска средства у износу од РСД 5.203 хиљаде, обухватају износе пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских губитака и кредита. Признају се у мери у којој је вероватно да ће будући опорезиви добитак бити остварен.

Одложена пореска средства и обавезе по годинама:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Одложена пореска средства	5.203	5.675
Одложене пореске обавезе		

Нето одложена пореска средства /(обавезе)	5.203	5.675
---	-------	-------

Дозвољено је пребијање одложених пореских средстава и обавеза.

Одложена пореска средства се односе на разлику између књиговодствене вредности основних средстава и њихове пореске основице.

6.18. ЗАЛИХЕ

Стање залиха и промене на истим су следеће:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Материјал	628	754
Резервни делови, алат и инвентар		
Недовршена производња		0
Недовршене услуге		
Готови производи	5.392	0
Роба	664	699
Дати аванси	314	451
Минус: Исправка вредности		
Укупно	6.998	1.904

Предузеће је поред продаје на пању један део искоришћавања шума урадило у сопственој режији. Крајем пословне године произведено је дрвних сортимената у количини од 558 кубика дрвних сортимената која су произведена до готових производа. Обрачуном по цени коштања утврђено је стање готових производа у износу од 5.392 хиљ. динара. Код продаје дрвних сортимената „на пању“ – у шуми нема залиха.. Залихе се односе на залихе материјала за прихрањивање дивљачи и залихе робе – месо дивљачи намењено продаји. Залихе материјала за прихрањивање дивљачи износе 628 хиљ. дин. (кукуруз у зрну), док роба намењена продаји која се налази у сувенирници визиторског центра у Доњем Милановцу и сувенирницама на терену износи 664 хиљада дин. Дати аванси се односе на авансе за робу и авансе за услуге.

Аванси дати за робу и услуге укупно износе од 314 хиљ.динара, (Службени гласник у износу од 42 хиљ. динара, Цекос у износу од 82 хиљ. динара, Мур стефанс ревизија и рачуноводство у износу од 112 хиљ., Халком АД у износу од 18 хиљ., Институт за рачуноводство и ревизију у износу од 60 хиљ. динара).

6.19. ПОТРАЖИВАЊА

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Потраживања по основу продаје		
Купци у земљи	30.995	17.847
Купци у иностранству		
Минус: Исправка вредности	-6.054	-6.252
Свега	24.941	11.595

Потраживања од запослених	45	36
Потраживања за више плаћен порез на добит	481	2.915
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	4	173
Потраживања од државних органа и организација		
Потраживања по основу преплаћених пореза и накнада	1.685	99
Остала потраживања – накнаде за кор.прост. националног парка	74.204	86.928
Минус: Исправка вредности – накнада	-45.333	-40.256
Укупно потраживања за накнаде за кор.прост.националног парка	28.871	46.672
Свега	31.086	49.895

Предузеће је дана 31.12.2025. послало изводе отворених ставки (ИОС-е) ради усаглашавања са купцима и обвезницима плаћања накнаде за коришћење подручја Националног парка Ђердап, обвезници накнада за коришћење шумских камионских путева, обвезници накнада за постављање камп приколица и остали обвезници по Закону о накнадама за коришћење јавних добара.

Потраживања од купаца са стањем на дан 31.12.2025. године, усаглашена су: Ђердап ловачко удружење у износу од 80 хиљ. динара, Седмица плуд д.о.о у износу од 13 хиљ. динара, Тара ДОО износ од 2.099 хиљ. динара, Стругара Радановић д.о.о. у износу од 371 хиљ. динара, Јелена Поповић из Београд износ од 2 хиљ.динара, Радња за сечу дрвећа Вукашин Мартиновић износ од 84 хиљ. динара, ПТР Јела универзал д.о.о. у износу од 5.276 хиљ. динара, Банка поштанска штедионица износ од 44 хиљ. динара, “Атлантик два“ доо износ од 648 хиљ. динара, Ловачко удружење срндаћ износ од 13 хиљ. динара, Ц&ЛЦ груп д.о.о. износ од 213 хиљ. динара, Петровић Јаблан – физичко лице износ од 6 хиљ. динара, Смарић доо износ од 112 хиљ. динара, Марија Драговић ПР ДМВ 022 износ од 27 хиљ. динара, РТ тимбер ДОО износ од 4.283 хиљ. динара, Раптор вуд ДОО износ од

3.038 хиљ. динара, Ајмо д.о.о. износ од 26 хиљ. динара, Марко Војиновић износ од 37 хиљ. динара, ДМ Тим доо Раденка износ од 1.190 хиљ. динара, Маја вуд д.о.о. износ од 3.521 хиљ. динара, Авала вуд д.о.о. износ од 3.753 хиљ. динара, Кристијан Панкалујић радња за производњу ђумура износ од 34 хиљ. динара, Ла вита травел д.о.о. износ од 19 хиљ. динара, Александар Ркуловић износ од 40 хиљ. динара и Е рецикла

Исправка вредности потраживања односи се на немогућност наплате потраживања и односи се на Пим – каменоломи ДОО у износу од 194 хиљ. динара, Беомарк индустрија износ од 421 хиљ. динара, ПТР Дрвопласт износ од 4.571 хиљ. динара, ДОО Луки комерц износ од 51 хиљ. динара, Ветеринарски специјалистички институт Зајечар износ од 15 хиљ. динара, Еко вуд доо износ од 158 хиљ. динара, Дрна индустрија Пореч износ од 612 хиљ. динара и Престиж консалтинг доо износ од 33 хиљ. динара.

Основ за наплату накнада је Законом о накнадама за коришћење јавних добара („Сл.гласник РС“, број 95/2018), који у делу Х регулише врсте накнада за заштиту животне средине, а чланом 99. ст.1. тачка 2, као вид накнаде за коришћење животне средине наводи и накнаду за коришћење заштићеног подручја. Применом нових одредби Закона, Предузеће је Одлуком о накнадама за коришћење заштићеног подручја „Националног парка Ђердап“, („Сл.гласник РС“, број 28/2019) утврдило висину и начин обрачуна и плаћања накнаде за коришћење подручја Национални парк Ђердап. Обвезник накнаде су привредна друштва и друга правна лица, предузетници и грађани (корисници) који користе погодности Националног парка „Ђердап“, као заштићеног подручја и његове вредности. Обвезници су они који обављају делатност на подручју Националног парка „Ђердап“, или на други начин искоришћавају ово заштићено добро или својим радњама наносе штету овом заштићеном подручју.

Потраживања по основу накнада за коришћење простора парка на дан 31.12.2025. су следећа: Лепенски вир а.д износ од 2.318.858 хиљ. динара, Иван Милутиновић ПИМ а.д. Београд износ од 5.040 хиљ. динара, Телеком Србија а.д Београд износ од 1.690 хиљ. динара, НИС а.д. Нови Сад износ од 740 хиљ. динара, А.Д. Електромрежа Србије износ од 4.106 хиљ. динара, А1 Србија износ од 77 хиљ. динара, РЈ ПТТ Саобраћај Бор износ од 13 хиљ. динара, Путеви Србије износ од 35.746 хиљ. динара, ЈП Емисиона техника и везе Београд износ од 216 хиљ. динара, РЈ ПТТ Саобраћај Пожаревац износ од 5 хиљ. динара, Огранак ХЕ Ђердап из Кладова износ од 6.364 хиљ. динара, Огранак Електротимок ЕПС дистрибуција ДОО износ од 6.999 хиљ. динара, Огранак Електроморава, ЕПС Дистрибуција – Пожаревац износ од 1.862 хиљ. динара, Банка Поштанка штедионица износ од 20 хиљ. динара, Цетин ДОО износ од 53 хиљ. динара и Еуро телеситес д.о.о. износ од 37 хиљ. динара

Физичка лица за постављање камп приколица, шатора и викендица износ од 1.357 хиљ. динара.

Потраживања за накнаде за коришћење шумских путева- СЗР Мижајка Симоновић Миле износ од 15 хиљ. динара, Зоран Новаковић ПР сеча дрвећа Дрвокомерц износ од 15 хиљ. динара, Горан Драговић ПР сеча дрвећа износ од 30 хиљ. динара, Тара д.о.о. износ од 24 хиљ. динара, Стругара Радановић д.о.о. износ од 15 хиљ. динара, НД СЗР за производњу ђумура износ од 14 хиљ. динара, СЗР Макси грил износ од 7 хиљ. динара, Радња за сечу дрвећа Вукашин Мартиновић износ од 27 хиљ. динара, Аутопревозник Деајн Пајић ПР износ од 6 хиљ. динара, Производно трговинско предузеће Јела универзал износ од 7 хиљ. динара, Атлант д.о.о. износ од 16 хиљ. динара, Сеча дрвећа Милоњић Никола Милоњић ПР износ од 2 хиљ. динара, Рид вуд капитал доо износ од 128 хиљ. динара, Марија Драговић ПР ДМВ 022 износ од 26 хиљ. динара, РТ тимбер ДОО износ од 256 хиљ. динара, Раптор вуд ДОО износ од 303 хиљ. динара, Дрвопроект Петровић Љубиша ПР износ од 8 хиљ. динара, Милија Јанковић ПР искоришћавање шума и транспорт износ од 3 хиљ. динара и Авала вуд износ од 34 хиљ. динара.

Другостепени орган решавајући по жалбама у 2025. години доставио је решење којим је решена поступак по жалби Лепеског вира а.д. (одбијена жалба) за 2017. годину и 2018. годину и извршена је наплата у износу од 2.316 хиљ. динара, као и решења којима је решен поступак по жалбама ЈП Путеви Србије за 2016., 2021. и 2024. годину и извршена је наплата у износу од 18.159 хиљ. динара. Због не решавања другостепеног органа по изјављеним жалбама, а жалба на решење задржава извршење решења, због ненаплативости потраживања и отежане наплате, накнаде су индиректно исправљене у износу од 45.333 хиљ. динара – односно спорна могућност наплате накнада је код:

- Лепенски вир а.д. износ од 8.588 хиљ. динара,
- ЈП Путеви Србије износ од 35.746 хиљ. динара,
- Рид вуд капитал. д.о.о. износ од 128 хиљ. динара,
- Милатовић Милан износ од 237 хиљ. динара,
- Васић Александар износ од 282 хиљ. динара,
- Беомарк индустрија износ 334 хиљ. динара и
- Талијата ДОО Доњи Милановац износ од 18 хиљ. динара.

Због вишегодишњег нерешавања жалби по донетим решењима на испрваци потраживања је износ од 45.333 хиљ. динара.

1. Предмет: 5 П 1. 2/2025

Тужилац: Марко Цуцуловић из Доњег Милановца

Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Основ спора: Радни спор - Поништај решења о отказу уговора о раду

Вредност спора: без вредности спора

Основни суд у Мајданпеку

Донета првостепена пресуда у корист тужиоца.

Тужени уложио жалбу и жалба је усвојена. Укинута је првостепена пресуда и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Поступак у току.

2. Предмет: П 1. 4/2023

Тужилац: Марко Цуцуловић из Доњег Милановца

Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Основ спора: Радни спор - Тужба ради заштите од злостављања на раду

Вредност спора: без вредности спора

Виши суд у Неготину

Прекинут поступак до окончања поступка 5 П 1. 2/2025 који тужилац води против туженог по основу радног спора-Поништај решења о отказу уговора о раду

3. Предмет: П бр. 1065/2025

Тужилац: Љубиша Војиновић из Кладова

Првотужени: Република Србија

Друготужени: ЈП „Национални парк Ђердап“ Доњи Милановац

Предмет спора: утврђење права својине

Вредност спора: 40.000,00 динара

Основни суд у Неготину, судска јединица у Кладову

Друготужени одговорио на тужбу.

Поступак у току.

4. Предмет: П 1. 13/2023

Предлагач: Андреа Николић из Голубиња, општина Мајданпек

Противник предлагача: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Основ спора: Ванпарнични поступак – Предлог за физичку деобу

Вредност спора: без вредности спора

Основни суд у Мајданпеку

Прекинут поступак физичке деобе.

Предлагач упућен на покретање парничног поступка ради утврђивања права својине на непокретности која је предмет физичке деобе.

5. Предмет: П. бр.234/2025

Тужилац: Калиновић Јелица

Првотужени: Витомир Кукуловић из Голубиња

Друготужени: Република Србија

Трећетужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Основ спора: Утврђење права својине

Вредност спора: 10.000,00 динара

Основни суд у Мајданпеку

Трећетужени одговорио на тужбу.

Одржано припремно рочиште.

Поступак у току.

6. Предмет: П. бр.221/2022

Тужилац: Новак Милошевић из Доњег Милановца, општина Мајданпек

Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Основ спора: Накнада материјалне штете од дивљачи (саобраћајна незгода)

Вредност спора: 422.691,00 динара

Основни суд у Мајданпеку

Донета првостепена пресуда у корист туженог

Тужилац уложио жалбу на првостепену пресуду

Донета делимична пресуда Апелационог суда у Нишу и предмет враћен на поновни поступак и одлучивање.

У поновном поступку донета пресуда у корист туженог и одбијен је тужбени захтев као неоснован.

Обавезан тужени да исплати трошкове парничног поступка у износу од 264.876,00 динара.

Тужилац уложио жалбу на пресуду.

Поступак у току.

7. Предмет: П. бр.180/2022

Тужилац: Перица Петковић из Добре, општина Голубац

Тужени: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Основ спора: Накнада штете и измакле добити од дивљачи (саднице јабуке)

Вредност спора: 1.818.093,00 динара

Основни суд у Великом Градишту

Донета првостепена пресуда у корист туженог. Делимично усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан је тужени да на име накнаде штете и измакле добити исплати истом укупан износ од 2.436.200,00 динара са законском затезном каматом као и износ од 339.756,75 динара на име трошкова парничног поступка.

Тужилац уложио жалбу на првостепену пресуду Апелационом суду у Крагујевцу.

Поступак у току.

8. Предмет: ИИВ. бр.442/2020

Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац

Извршни дужник: Prestige consulting research d.o.o. Бања Ковиљача
 Основ спора: Наплата дуга по основу услуга у ловству
 Вредност спора: 33.000,00 динара
 Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Никола Новаковић из Новог Сада
 Извршење се спроводи на новчаним средствима дужника.
 Поступак принудне наплате у току.

9. Предмет: ИИ. бр.1923/2021
 Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
 Извршни дужник: Радивоје Цапуловић из Текије
 Основ спора: Накнада штете, трошкови извршног поступка и камата
 Вредност спора: 30.000,00 динара
 Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Ненад Милић из Неготина
 Наплата потраживања се спроводи пописом и проценом покретних ствари и пленидбом новчаних средстава са рачуна извршног дужника.
 Поступак принудне наплате у току.
10. Предмет: ИИ. бр.53/2020
 Извршни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
 Извршни дужник: Драган Чичић из Краљева, Конарево
 Основ спора: Наплата главног дуга, парничних трошкова и камате
 Вредност спора: 4.584.021,29 динара
 Поступак извршења спроводи Јавни извршитељ Марија Лазовић из Краљева
 Поступак принудне наплате у току.
11. Предмет: Ст. бр.24/2015
 Стечајни поверилац: ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац
 Стечајни дужник: Есо Wood d.o.o. Петровац, ул. Српских владара бр. 3.
 Покренут стечајни поступак 19.01.2016. године, поднета пријава потраживања стечајног повериоца са предлогом за компензацију
 Основ спора: Наплата главног дуга насталог пребијањем и камате
 Вредност спора: 157.521,57 динара
 Поступак води стечајни Радмила Радисављевић
 Поступак у току.

За наведене спорове нису вршена резервисања по основу судских спорова. По процени и мишљењу пословодства по наведеним основама не очекује се одливе ресурса.

Потраживања од запослених се односе на потраживање по основу закупа службених станове у износу од 30 хиљ. динара и за коришћење службених телефона - 15 хиљ. динара.

Потраживања од државних органа и организација односи се на потраживања по основу рефундације средстава за обрачун боловања запослених преко 30 дана у износу од 4 хиљ. динара и по основу претплате за порезе у износу од 1.685 хиљ. динара и претплата пореза на добит предузећа у износу од 481 хиљ. динара.

6.20. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

Стање готовинских елемената је следеће:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
У динарима:		
Текући рачуни	62.371	16.056
Благајна		
ХОВ		
Остало		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена		
Свега	62.371	16.056
У страној валути:		
Девизни рачун	14	14
Благајна		
Акредитиви		
Остало		
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност		

умањена

Свега

62.385

16.070

Укупно**62.385****16.070**

Предузеће платни промет обавља преко динарских и девизних текућих рачуна, док пренос буџетских средста по основу субвенција од Оснивача врши преко отвореног текућег рачуна код Управе за трезор. Платни промет се обавља преко Комерцијалне банке а.д. - Београд (динарски редовни, девизни), банке Итеса а.д. Београ (динарски текући рачун), банка Поштанска штедионица а.д. Београд (динарски редован, наменски за уплату накнада динарски и девизни рачун). По свим текућим рачунима предузеће није имало блокаду рачуна по основу неизмирених обавеза у последње три године.

6.21. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АВР

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
<i>Порез на додату вредност</i>		
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	0	0
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	0	0
Порез на додату вредност у датим авансима по општој стопи	0	0
Порез на додату вредност у датим авансима по посебној стопи	0	0
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по општој стопи	0	0
Порез на додату вредност плаћен при увозу добара по посебној стопи	0	0
Порез на додату вредност обрачунат на услуге иностраних лица	0	0
Накнадно враћен порез на додату вредност купцима – страним држављанима	0	0
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност		0
Свега		
<i>Активна временска разграничења</i>		
Унапред плаћени трошкови	6.626	2.758
Потраживања за нефактурисани приход		
Разграничени ПДВ	31	27
Одложена пореска средства		
Остала активна временска разграничења		
Свега	6.657	2.785
Укупно	6.657	2.785

На временским разграничењима налазе трошкови који се не односе на пословну годину за коју се саставља финансијски извештај попут претплате на стручне публикације у износу од 5 хиљ. динара, премије осигурања за наредну годину 5.135 хиљаде динара, подршка за документациони систем у износу од 199 хиљ. динара, одржавање програма МПП ентерпрајс у износу од 590 хиљ. динара, лиценца кенон дерфор у износу од 224 хиљ. динара, офис пакет у износу од 33 хиљ. динара, едукативни материјал за риболовце у износу од 281 хиљада динара, средства за облеживање риболовног алата, у износу од 139 хиљ. динара, део разграниченог ПДВ-а за трошкове ревизије у износу од 8 хиљ. динара и план за газдовање ловиштем у износу од 12 хиљ. Динара. На временским разграничењима се налази и обрачунати ПДВ који ће се користити у наредној пословној години у износу од 31 хиљ. динара.

6.22. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал обухвата следеће облике капитала:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
%		

Акцијски капитал	0	0
- обичне акције		
- преференцијалне акције	0	0
Уделе		
Остали основни капитал	6.776	6.776
Друштвени капитал		
Државни капитал	4.295.636	4.295.636
Укупно	4.302.412	4.302.412

Државни капитал представља капитал јавног предузећа кога је основала држава, Република Србија. О променама на истом сагласност даје Влада Републике Србије.

Основни капитал предузећа износи 4.302.412.000,00 динара и представља удео Оснивача, при чему је оснивач један, са 100% учешћа у основном капиталу, а то је Република Србија. Наведени капитал регистрован је у Агенцији за привредне регистре у делу који се односи на упис капитала оснивача. Износ капитала Оснивача усаглашен је, односно идентичан је у финансијском извештају за 2025. годину са износом регистрованом у Агенцији за привредне регистре, као и у делу Статута предузећа који се односи на финансијско пословање предузећа.

6.23. ОСТАЛИ (ОСНОВНИ) КАПИТАЛ

Остали основни капитал у износу од 6.776 РСД хиљада настао је прекњижавањем извора ванпословних средстава.

6.24. РЕЗЕРВЕ

Резерве обухватају следеће облике резерви:

	2025. РСД хиљада	2025. РСД хиљада
Емисиону премију		
Законске резерве	632	632
Статутарне и друге резерве	241	241
Укупно	873	873

Емисиона премија представља позитивну разлику између постигнуте продајне вредности акција и њихове номиналне вредности. Законске резерве су обавезно формиране до 2004 године, тако што се сваке године из добитка уносило најмање 5% док резерве не достигну најмање 10% основног капитала а након тога нису формиране. Статутарне и друге резерве представљају резерве које се формирају у складу са општим актима Предузећа.

6.25. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ

Ревалоризационе резерве обухватају:

	2025. РСД хиљада	2025. РСД хиљада
Ревалоризационе резерве по основу усклађивања поштене (фер) вредности	741.216	763.338
Резерве по основу прерачуна финансијских извештаја приказаних у другој функционалној валути, у односу на извештајну валуту	0	0
Укупно	741.216	763.338

У 2015. години проглашен је Закон о националним парковима којим се уређују циљеви, вредности, површине, границе и режими заштите свих паркова, у оквиру ког је и Национални парк Ђердап. На основу Закона о планирању и изградњи Скупштина општине Мајданпек 10.02.2015. године донела је План генералне регулације за насеље Доњи Милановац општине Мајданпек објављен у Службеном листу општине Мајданпек бр. 11 од 09. априла 2015. године, чиме је дефинисано грађевинско подручје насеља и засеока, утврђивање намене простора у границама планског подручја.

Земљиште се не амортизује, а односи се на земљишта за узгајање шума, земљиште за лов, ливаде пашњаци и др. На основу Закона о порезу на имовину обвезници који воде пословне књиге у 2025. години порез на имовину плаћају

самоопорезивањем. Подзаконска акта која су јединице локалне самоуправе дужне да донесу у прописаном року у складу са Законом до 30. новембра 2025. године су:

1. Одлука о стопама пореза на имовину,
2. Одлука о одређивању зона и најопремљеније зоне,
3. Акт о утврђивању просечних цена одговарајућих непокретности по зонама.

На основу свих расположивих података, утврђивање границе парка, дефинисано грађевинско подручје, просечне цене непокретност по општинама, при чему су неке цене по квадрату смањене по Одлукама општина, у 2025. години, увидом у листе непокретности по катастарским општинама, укупно смањење ревалоризације земљишта износи 21.639 хиљаде динара.

6.26. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК

Нераспоређени добитак односи се на:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Нераспоређени добитак ранијих година	96.361	97.099
Корекција добити ранијих година – по основу материјално значајних грешака		
Корекција добити ранијих година – по основу промена рачуновод. Политика		
Корекција добити ранијих година – по основу стицања и отуђења сопствених акција		
Корекција добити – по основу реализованих ревалоризационих резерви	481	
Корекција добити ранијих година – по основу пореза на добит		
Корекција добити ранијих година – по основу нематеријалних улагања		
Корекција добити ранијих година – по основу ревалоризације учешћа у капиталу банака		
Корекција добити ранијих година – по основу кумулираних ревалоризационих резерви		
Корекција добити ранијих година – по основу добити текуће године		
Корекција добити ранијих година – -враћена добит из ранијег периода на нераспоређену добит из ранијих година		
Корекција добити ранијих година – по основу расподеле - распоређена добит из 2024. у 2025.	-3.531	-7.799
Добит текуће године	14.921	7.061
Укупно	108.232	96.361

Корекција добити услед укидања ревалоризационих резерви у износу од 481 хил. динара односи се на укидање резерви након продаје и расхода основних средстава код којих су у ранијем периоду код процене вредности тих средстава створене резерве. У 2025. години Ндзорни одбор Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ донео је Одлуку о расподели добити за 2024. годину, број 5964-3 од 28.11.2025. године на коју је Влада Републике Србије, дала сагласност Решењем о давању сагласности на расподелу добити ЈП „Национални парк Ђердап“ за 2024. годину бр. 05 Број: 41-14442/2025 од 26.12.2025. године. По наведеној одлуци 50% остварене добити, односно износ од 3.530.356,90 динара уплаћује се оснивачу Влади Републике Србије, што је и уплаћено у 2025. години, а преосталих 50% Предузећу које остаје предузећу није распоређено.

6.27. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Дугорочна резервисања се признају када:

- друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи бити потребан за измирење обавезе; и
- износ обавезе може поуздано да се измери.

Наведена средства користе се првенствено за одржавање шума и израду планова газдовања шумама, а неутрошена средства у текућој години морају се искористити као учешће у финансирању мера утврђених програмима развоја шумарства, односно годишњим програмима коришћења средстава у наредној години. Основицу за обрачун

средстава за репродукцију, чини тржишна вредност израђених дрвних сортимената на месту сече, на коју се примењује стопа од најмање 15%. Трошкови резервисања износе РСД 30.215 хиљада.

Дугорочна резервисања обухватају:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Резервисања за трошкове за обнављање природних богатстава	30.215	16.500
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	4.342	4.713
Остала дугорочна резервисања		
Дугорочне обавезе		
Укупно	34.557	21.213

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на висококвалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене. Обрачун резервисања за 2025. годину износи 549 хиљ. динара

6.28. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ

Дугорочни одложени приходи и донације обухватају:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Одложени приходи и примљене субвенције	34.936	32.062
Укупно	34.936	32.062

Државна додељивања средстава по одређеним пројектима, а која служе за финансирање набавке основних средстава која се амортизују, оприходују се у периоду у сразмери у којој се обрачунава амортизација тих средстава. Остатак средстава је на одложеним приходима који се у наредним периодима оприходује сразмерно амортизацији средстава. Одложени приходи од државних додељивања се односе на следеће пројекте:

1. Пројекат Ревитализација бивше карауле у Текији у визиторски центар Националног парка Ђердап износ од РСД. 3.822 хиљ
2. Пројекат суфинансирања Визиторског центра Национални парк Ђердап у Доњем Милановцу-реализација износ од РСД 1.268 хиљ.
3. Пројекат суфинансирања Визиторског центра Национални парк Ђердап у Доњем Милановцу-реализација износ од РСД 1.202 хиљ.
4. Програм Суфинансирање програма управљања Националног парка Ђердап за 2012. годину у износу од 1.956 хиљ. динара.
5. Пројекта Репроцентар дивљих свиња “Лубница“ у ловишту „Ђердапа“ у износу од 6.637 хиљ. динара.
6. Програм Суфинансирања програма управљања Националног парка Ђердап за 2018. годину у износу од 533 хиљ. динара.
7. Педолошке карте прва фаза у износу од 800 хиљ. динара.
8. Програм Суфинансирање програма управљања Национални парк Ђердап за 2019. годину у износу од 1.676 хиљ. динара.
9. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2021. годину у износу од 551 хиљ. динара.
10. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2022. годину у делу који се односи са постављање табли за обележавање геопарка – суфинансирање у једном делу од надлежног Министарства у износу од 218 хиљ. динара
11. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2023. годину у делу који се односи са постављање табли за обележавање геопарка и пројекат за постављање контролно – информативних пунктова је суфинансирање у једном делу од надлежног Министарства у износу од 1.848 хиљ. динара
12. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2024. годину у делу који се односи са постављање табли за обележавање геопарка и з постављање соларних панела је суфинансирање у једном делу од надлежног Министарства у износу од 2.080 хиљ. динара

13. Програм Суфинансирање проиграма управљања Национални парк Ђердап за 2025. годину у делу који се односи са постављање табли за обележавање геопарка и з постављање соларних панела је суфинансирање у једном делу од надлежног Министарства у износу од 12.345 хиљ. динара

6.29. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочне финансијске обавезе обухватају:

Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе

2025.
102.099

2024.
118.756

Краткорочна резервисања се признају када:

- друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи бити потребан за измирење обавезе; и
- износ обавезе може поуздано да се измери.

Краткорочна резервисања обухватају:

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Резервисања за трошкове у гарантном року		
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0	0
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Остала дугорочна резервисања		
Укупно	0	0

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, при чему се рекласификују на краткорочна уколико се одлив очекује до годину дана. Средства за репродукцију шума које се природно обнављају, односно средства за амортизацију интезивних шумских засада издваја корисник, односно сопственик шума, у складу са основом за газдовање шумама.

6.30. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочне финансијске обавезе обухватају:

Краткорочне обавезе

2025.

2024.

	Ознака валуте	Каматна стопа	РСД хиљада	РСД хиљада
Остале краткорочне финансијске обавезе				
Обавезе по лизигу који доспева до 1 године				
Остале краткорочне финансијске обавезе –кредит за ликвидност 1 година	Рсд		0	0
Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године				
Свега			0	0
Укупно			0	0

6.31. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Обавезе из пословања		
Примљени аванси, депозити и кауције	81.640	100.711
Укупно	81.640	100.711

Добављачи – матична и зависна правна лица		
Добављачи – остала повезана правна лица		
Добављачи у земљи	6.359	4.174
Добављачи у иностранству		
Остале обавезе из пословања – накнада штете од дивљачи		
Укупно обавезе из пословања	87.999	104.885

Обавезе по основу примљених аванса односе се на примљене авансе по уговорима о продаји дрвних сортимената на пању у току 2025. године, на примљене депозите за доро извршење уговорених радова по склопљеним уговорима и на авансе за накнаде за коришћење заштићеног подручја и износе 81.640 хиљ. динара (без ПДВ-а).

Аванси су од: Ловачко удружење Куна износ од 1 хиљ. динара, Аутопревозник Живковић Слађан из Добре износ од 1.889 хиљ. динара, Зоран Новаковић ПР сеча дрвећа Дрвокомерц износ од 1.767 хиљ. динара, Услуге Драговић Горан – Петрово Село износ од 2.488 хиљ. динара, Тара ДОО износ од 3.023 хиљ. динара, Самостална радња Ом струњаш Перко износ од 2.043 хиљ. динара, Стругара Радановић доо Чокешина износ од 10.410 хиљ. динара, Кроношпан СРБ д.о.о. износ од 145 хиљ. динара, НД СЗР за производњу ћумура износ од 19 хиљ. динара, СЗТПР Ацер промет из Доњег Милановца у износу од 2.975 хиљ. динара, Риба Протвић привредни риболов Звонко Зарић износ од од 1 хиљ. динара, Вукашин Мартиновић ПР Радња за сечу дрвећа „М и М“ износ од 41 хиљ. динара, Производно трговинско предузеће Јела - универзал доо из Ивањице износ од 742 хиљ. динара, Српа ексклузив СТРК износ од 1 хиљ. динара, Живка Пајић ПР производња ћумура износ од 831 хиљ. динара, Атлантис два доо износ од 722 хиљ. динара, Сеча дрвећа Милоњић износ од 1.226 хиљ. динара, Марија Драговић ПР ДМВ 022 износ од 1.341 хиљ. динара, РТ тимбер ДОО износ од 464 хиљ. динара, Раптор вуд доо износ од 794 хиљ. динара, Дрвопроект Петровић Љубиша ПР износ од 1.691 хиљ. динара, Оли оги д.о.о. износ од 10.825 хиљ. динара, Кристијан Панкалујић радња за производњу ћумура износ од 787 хиљ. динара, Дрвотрејд сеча дрвећа Стефан Перић ПР износ од 1 хиљ. динара, Немања превоз ПР износ од 200 хиљ. динара, Марко Кенић износ од 6 хиљ. динара.

Аванси који се односе на примљене депозите по склопљеним уговорима за добро извршење послова по уговорима за продају на пању су следећи: Аутопревозник Живковић Слађан из Добре износ од 2.090 хиљ. динара, Амбалажерка д.о.о. износ од 1.633 хиљ. динара, СЗР Мижајка Симоновић Миле износ од 130 хиљ. динара, Зоран Новаковић ПР сеча дрвећа Дрвокомерц износ од 334 хиљ. динара, Услуге Драговић Горан – Петрово Село износ од 1.183 хиљ. динара, Тара ДОО износ од 2.810 хиљ. динара, СЗР Ом Струњаш Перко износ од 698 хиљ. динара, Стругара Радановић доо Чокешина износ од 2.279 хиљ. динара, Кроношпан СРБ д.о.о. износ од 200 хиљ. динара, СЗТР Жар промет износ од 295 хиљ. динара, НД СЗР за производњу ћумура износ од 173 хиљ. динара, СЗТПР Ацер промет из Доњег Милановца у износу од 2.264 хиљ. динара, СЗР Макси грил износ од 294 хиљ. динара, Вукашин Мартиновић ПР Радња за сечу дрвећа „М и М“ износ од 84 хиљ. динара, Производно трговинско предузеће Јела - универзал доо из Ивањице износ од 2.267 хиљ. динара, Живка Пајић ПР производња ћумура износ од 102 хиљ. динара, Атлантис два доо износ од 2.617 хиљ. динара, Сеча дрвећа Милоњић износ од 212 хиљ. динара, Марија Драговић ПР ДМВ 022 износ од 1.759 хиљ. динара, РТ тимбер ДОО износ од 1.231 хиљ. динара, Раптор вуд ДОО износ од 1.251 хиљ. динара, Дрвопроект Петровић Милан ПР износ од 655 хиљ. динара, ДМ тим доо Раденка износ од 345 хиљ. динара, Милија Јанковић ПР искоришћавање шума и транспорт износ од 390 хиљ. динара, Грин форест компани д.о.о. износ од 1.121 хиљ. динара, Маја вуд д.о.о. износ од 1.245 хиљ. динара, Оли оги д.о.о. износ од 1.635 хиљ. динара, Авала вуд д.о.о. износ од 502 хиљ. динара, Кристан Панкалујић радња за производњу ћумура износ од 139 хиљ. динара, Дрвотрејд сеча дрвећа Стефан Перић износ од 139 хиљ. динара, Немања превоз ПР износ од 1.095 хиљ. динара, Инвест вуд д.о.о. износ од 2.503 хиљ. динара, Тимбернет д.о.о. износ од 2.357 хиљ. динара, СЗР за производњу ћумура Суља износ од 517 хиљ. динара и МТ трејд плус радња за сечу дрва износ од 628 хиљ. динара.

За накнаде за коришћење заштићеног подручја аванс је од МР групе Милован Радојковић ПР износ од 2 хиљ. динара и физичка лица за викендице 29 хиљ. динара.

Обавезе према добављачима износе 6.359 хиљ. динара, а односе на добављаче: ПТТ Србија Бор износ од 50 хиљ. динара, НИС петрол доо износ од 404 хиљ. динара, ЈП Комуналац Кладова износ од 2 хиљ. динара, Пим каменолом износ од 15 хиљ. динара, Телеком Бор ад Београд износ од 56 хиљ. динара, СЗТР Милена износ од 85 хиљ. динара, Бибо кар д.о.о. износ од 2.682 хиљ. динара, Комунално јавно предузеће Голубац износ од 22 хиљ. динара, Телеком Србија ад Београд износ од 109 хиљ. динара, Комунално јавно предузеће Доњи Милановац износ од 31 хиљ. динара, ПТР Дрвопласт износ од 13 хиљ. динара, Д4С ДОО износ од 200 хиљ. динара, Ветеринарски специјалистички институт Зајечар износ од 16 хиљ. динара, ЈК за производњу и дистрибуцију воде Јединство из Кладова износ од 1 хиљ. динара, СЗТР Лука Доњи Милановац износ од 9 хиљ. динара, Винер штедиша осигурање износ од 1.481 хиљада динара, ЈП Електропривреда Србије износ од 187 хиљ. динара, Голден вуд д.о.о. износ од 57 хиљ. динара, Електроага Зоран Певаловић ПР износ од 108 хиљ. динара, Мај змај ком д.о.о. износ од 155 хиљ. динара, Елите – клнет доо износ од 4 хиљ. динара, Бак супорт Љиљана Баковић ПР износ од 64 хиљ. динара, Лед пеј доо износ од 1 хиљ. динара, Лепенска рибица угоститељска радња износ од 4 хиљ. динара, Гром трејд д.о.о. износ од 330 хиљ. динара, Амарс д.о.о. износ од 235 хиљ. динара, Трговинска радња Дунав 030 ПР износ од 21 хиљ. динара и Веки нет д.о.о. износ од 14 хиљ. динара.

6.34. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	2025. РСД хиљада	2024. РСД хиљада
Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
Друге обавезе		
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања		
Обавезе за дивиденде		
Обавезе за учешће у добити	0	0
Обавезе према запосленима (нак. за рад у ком.за рев. и остала.лична пр.)	8	8
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	397	397
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима (допунски рад)	178	185
Обавезе према Минист.животне средине	25	115
Обавеза за нето зараде запослених	8.185	7.194
Обавеза порезе и доприносе на терет радника и на терет послодавца	4.840	4.199
порези и доприноси		
Остале обавезе	4	25
Свега	13.637	12.123
Обавезе за порез на додату вредност		
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи	0	0
(осим примљених аванса)25		
Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по посебној стопи	0	0
(осим примљених аванса)		
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по општој стопи	0	0
Обавеза за ПДВ по примљеним авансима по посебној стопи		
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи	0	0
Обавеза за ПДВ по основу сопствене потрошње по посебној стопи	0	0
Обавеза за ПДВ по основу продаје за готовину		
Обавеза за ПДВ по другим основама	0	0
Укупно		
Обавезе за ПДВ по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза	0	936
Укупно	0	936
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине		
Обавезе за комуналну тксу	19	17
Обавезе за накнада за коришћење вода	0	0
Накнада за искоришћавање дрвета (накнада за посечено дрво)	0	368
Обавезе за накнаду за животну средину	0	0
Обавеза за боравишну таксу	0	0
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	444	427
Свега обавезе за порезе ,доприносе и др. дажбине	463	1.748
Порез на добит предузећа	0	0
Свега порез на добит предузећа	0	0
Укупне остале краткорочне обавезе	14.100	13.871

6.36. ВАНБИЛАНСНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Ванбилансна актива и пасива односи се на туђу робу на местима израде дрвних сортимената. Не преузета роба од стране купца по склопљеним уговорима о продаји дрвних сортимената на пању у 2025. години и ранијих година, а фактурисана. Уговорима је регулисано да се по обављеној сечи и изради дрвних сортимената, утврђене количине дрвне масе премере, да се утврди запремина, класа о чему се сачињава записник о извршеном пријему на месту

сече и израде. На основу сачињених записника, купцу се испоставља фактура за израђене дрвне сорimente. Преузимање и отпремање дрвних сориментата са места израде врши се на основу отпремница. На дан 31.12.2025. по извршеном попису на местима израде, фактурисана роба, а која није преузета од стране купаца, односно није отпремљена, и налази се на местима израде у националном парку је у износу од 20.428 по следћим партнерима:

- Одузета роба због неадекватне документације 197 РСД хиљ. (до окончања поступка са странком – роба се привремено складишти у националном парку)
- 1. Беомарк трејд доо - вредност робе 363 РСД хиљ.,
- 2. Слађан Живковић Аутопр. радња - вредност робе 204 РСД хиљ.,
- 3. Зоран Новаковић ПР сеча дрвећа Дрвокомерц износ од 45 РСД хиљ.,
- 4. Тара ДОО Београд износ од 1.293 РСД хиљ. динара,
- 5. СЗР ОМ Струњаш Перко износ од 885 РСД хиљ. динара,
- 6. Стругара Радановић ДОО, износ од 3.586 РСД хиљ.динара,
- 7. СЗР Ацер промет износ од 2.598 РСД хиљ.
- 8. KMD компрау доо износ од 11 хиљ. динара,
- 9. СЗР Макси грил Иван Бабић износ од 1.041 РСД хиљ. Динара,
- 10. Аутопревозник Пајић Дејан ПР износ од 1.993 хиљ.РСД динара,
- 11. СЗР Милинат износ од 25 РСД хиљ. динара,
- 12. Атлантис два доо износ од 2.329 РСД хиљ.динара,
- 13. Сеча дрвећа Милоњић Никола Милоњић ПР, износ од 39 РСД хиљ. дин.,
- 14. Марија Драговић ПР ДМВ 022 износ од 248 РСД хиљ. дин.,
- 15. РТ тимбер ДОО износ од 1.400 РСД хиљ. дин.,
- 16. Фагос С Славица Стевановић ПР износ од 494 РСД хиљ. динара,
- 17. Дрвопроект Петровић Љубиша ПР износ од 493 РСД хиљ. динара,
- 18. Милија Јанковић ПР искоришћавање шума и транспорт износ од 241 РСД хиљ. динара.
- 19. Оли оги д.о.о. износ од 892 РСД хиљ.динара,
- 20. Авала вуд д.о.о. износ од 2.012 РСД хиљ. Динара,
- 21. Дрвотрејд радња сењча дрвећа Стефан Перић ПР износ од 39 РСД хиљ.

7. ДРЖАВНА ДОДЕЉИВАЊА И СУБВЕНЦИЈЕ ПО ПРОЈЕКТИМА

У 2025. години државна давања и друге донације односе се на следеће:

1. Од Министарства заштите животне средине по уговору бр. 001133183 од 25.04.2025. за субвенционисање заштићених добара од општег интереса, на име Програма управљања Националног парка Ђердап за 2025. годину и Анекс уговора бр. 0011331832025 од 02.12.2025. године пренето је 37.650. хиљ. динара. Враћена неопрадана средства 66 хиљаде динара.

2 Од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме по уговору бр. 002047873 2025 14844 001 000 401 118 од 30.04.2025.годин и о финансирању послова у шумама сопственика за финансирање и обављање послова у газдовању шумама сопственика износ од 1.408 хиљ. динара.

3.Са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме по уговору бр. 004551180 2025 14844 000 000 401 117 од 25.11.2025.године склопљен је уговор о финансирању одрживог развоја и унапређења ловства у износу од 490 хиљада динара..

4.Са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за шуме по уговору бр. 003698488 2025 14844 002 000 000 001 од 22.10.2025.године склопљен је уговор о финансирању неге шума у складу са прописаним упутствима за газдовање одређеним газдинским типом у износу од 628 хиљада динара.

Поред уплата државних субвенција по Пројекат Danube GeoTour Plus који се односи на сарадњу са Европском унијом по основу иностраних донација уплаћен је износ од 2.991 хиљ. динара.

2. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У току 2025. године у делу прилива и одлива готовине из пословних активности укупан прилив средстава износи 363.622 хиљ. динара, док укупан одлив средстава износи 317.305 хиљ. динара.

8.1. Токови готовине из пословних активности у приливу укупно износе 362.347 хиљ. динара, док одливи из пословних активности укупно износе 291.457 хиљ. динара.

8.2.Токови готовине који се односе на активности инвестирања у 2025. години, је прилив у износу од 1.275 хиљ.динара, односно одлив готовине из активности инвестирања остварен у износу од 22.318 хиљ.динара.

8.3.Токови готовине из активности финансирања односе се на исплата по основу одлуке о расподели добити за 2024. годину износ од 3.530 хиљ. динара.

У 2025. години Ндзорни одбор Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ донео је Одлуку о расподели добити за 2024. годину, број 5961-З од 28.11.2025. године на коју је Влада Републике Србије, дала сагласност Решењем о давању сагласности на

распделу добити ЈП „Национални парк Ђердап“ за 2024. годину бр. 05 Број: 41-14442/2025 од 26.12.2025. године. По наведеној одлуци 50% остварене добити, односно износ од 3.530.356,90 динара уплаћује се оснивачу Влади Републике Србије, што је и уплаћено у 2025. години, а преосталих 50% Предузећу које остаје предузећу није распоређено.

8.4. Стање готовине на почетку периода износи 16.070 хиљ. динара, док је стање готовине на крају периода 62.385 хиљ. динара.

3. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи курсеви НБС примењени за прерачун девизних позиција биланса стања на дан 31. децембра 2024. и 2025. године у функционалну валуту су били следећи:

	31.12.2025.	31.12.2024.
ЕУР	117,2820	117,0149
УСД	99,9165	112,4386
ЦХФ	126,0013	124,5237
ГБП	134,4515	141,1178

Потенцијалне обавезе по основу судских спорова образложене су у делу потраживања тач.6.21. Потенцијално значајне обавезе за Предузеће у наредном периоду, могу евентуално настати, што Предузеће не очекује, али мора да напомене, из радних спорова за запосленима са којима је раскинут радни однос (отказ уговора о раду), који су покренули судске спорове за повратак на посао. Временски ти спорови дуго трају и у случају пресуде у њихову корист, обавезе са припадајућим порезима и доприносима би била потенцијално веће (дуг преиод трајања спора).

4. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Од дана биланса, 31.12.2025. године, до дана састављања финансијског извештаја није било је догађаја који би утицали на веродостојност финансијских извештаја за 2025. год.

11. СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Када припрема финансијске извештаје, руководство процењује способност друштва да настави да послује на неодређени временски период, сагласно са начелом сталности.

Приликом процењивања да ли је претпоставка сталности оправдана, руководство узима у обзир све расположиве податке у вези са догледном будућношћу, која обухвата најмање дванаест месеци од дана биланса стања, мада није ограничена само на тај период. Степен разматрања зависи од чињеница у вези са сваким случајем посебно. Ако је пословање друштва у прошлости било профитабилно, а финансијска средства лако доступна, може да се закључи да је у том случају, и без детаљније анализе, оправдано извршити рачуноводствено обухватање на основу начела сталности. У осталим случајевима, руководство ће можда морати да узме у обзир читав низ чинилаца који се тичу текуће и очекиване профитабилности, рокова за отплату дуга и потенцијалних извора за рефинансирање, пре него што буде закључило да је примена начела сталности оправдана.

Напомене уз финансијски извештај за 2025. годину урађене су у 2026. години до рока за предаје 31.03.2026. године. У том периоду предузеће је променило правну форму из јавног предузећа у друштво с ограниченом одговорношћу Национални парк Ђердап решењем Агенције за привредне регистре број БД 13588/2026 од 13.02.2026. године. Након промене правне форме предузеће се определило да у пословању не користи печат.

Напомене саставила

Милица Адамовић, саветник директора

В.Д. ДИРЕКТОР

Саша Јаношевић